

Detaljplan för Pastor Svane 1 m fl i Lund, Lunds kommun

BAKGRUND OCH SAMMANFATTNING

Detaljplanprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett givet förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråds- och granskningsskedet ges möjlighet att skriftligen yttra sig. I detta dokument, granskningsutlåtande, redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkommit i samråds- och granskningsskedet. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje yttrande. Många av de yttranden som har inkommit från allmänheten berör liknande eller samma frågor. Dessa bemöts under ett antal tematiska rubriker.

Samråd

Enligt byggnadsnämndens beslut 2018-08-23 har rubricerad detaljplan, upprättad 2018-08-08, varit föremål för samråd under tiden 28 augusti – 5 oktober 2018 samt remitterats till berörda myndigheter, nämnder m fl.

Granskning

Enligt byggnadsnämndens beslut 2018-11-22 har rubricerad detaljplan, upprättad 2018-11-09, hållits tillgänglig för granskning under tiden 30 november – 21 december 2018 samt remitterats till berörda myndigheter, nämnder m fl.

Betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att planen inte innebär betydande miljöpåverkan.

Samlad bedömning

Efter genomförd granskning har ett antal redaktionella ändringar gjorts. Ingen av dessa ändringar frångår detaljplanens huvuddrag i granskningsskedet eller påverkar tidigare gjorda avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen. Den samlade bedömningen är att planens genomförande inte bedöms medföra någon olägenhet i den mening som avses i PBL kap 2 § 9.

YTTRANDEN

Myndigheter, statliga verk m fl

Länsstyrelsen Skåne

Yttrande i samråd (aktbilaga 48)

Länsstyrelsen framför i skrivelse att de inte har några synpunkter på planförslaget.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Yttrande i granskning (aktbilaga 109)

Länsstyrelsen framför i skrivelse att de inte har några synpunkter på planförslaget.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Region Skåne

Yttrande i granskning (aktbilaga 123)

Region Skåne framför i skrivelse att de ser positivt på att Lunds kommun planlägger en ny gymnasieskola i kollektivtrafiknära läge med goda förutsättningar för gång och cykel.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Trafikverket

Yttrande i samråd (aktbilaga 47)

Trafikverket framför i skrivelse att Södra Stambanan är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8§ miljöbalken. Områden som är av riksintresse för kommunikationer ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.

Planområdet ligger som närmast ca 120 meter från Södra Stambanan som är rekommenderad färdväg för farligt gods. Kommunen gör bedömningen att planområdet ligger utanför det uppmärksamhetsavstånd som anges i "Bebyggelseplanering och farligt gods - Strategi för bebyggelseplanering intill rekommenderade färdvägar för transport av farligt gods, antagen av byggnadsnämnden 2015-11-19".

Trafikverket anser att risker bör identifieras och beskrivas med stöd av en riskanalys för nyexploatering inom 150 meter från järnvägen. Analysen ska visa hur risken påverkar planområdet och vilka åtgärder som behövs för att minska risken. I detaljplanen kan kommunen till

exempel föreskriva en utformning av den byggda miljön som minskar skadorna vid en olycka. (1)

Buller

Trafikverket förutsätter att planområdet i sin helhet planeras och utformas så att riksdagens fastställda riktlinjer för trafikbuller inte överstigs. De nödvändiga åtgärder som kan krävas (bullerskydd) ska bekostas av kommunen och/eller exploatören. I granskningsförslaget kommer det redovisas hur ljudnivåerna på skolgården ska säkerställas i framtiden. Störningsskydd kan bli aktuellt. Trafikverket förutsätter att dessa sker inom planområdet. (2)

Trafikverket vill se en källa på prognos 2040. Trafikverkets Basprognos 2040 ska användas, all data finns här:

www.trafikverket.se/contentassets/d3.596oef2b154974bcff77e61dd17cc3/2018/trafikuppgifter_buller_prognos_och_t1820180709.xlsx. (3)

Kommentar

- 1. "Bebyggelseplanering och farligt gods" är framtagen som en övergripande riskutredning. I denna bedöms skyddsavståndet (utan ytterligare riskreducerande åtgärder) mellan skolverksamhet och den befintliga järnvägen till 50 meter, därmed finns det en god marginal med 120 meter mellan planområdet och Södra stambanan.*
- 2. Enligt Trafikverkets riktlinjer för buller ska inte 55 dBA överskridas på skolgårdar, det görs endast på en mindre del av skolgården. Dock planerar kommunen enligt Naturvårdsverkets riktlinjer vad gäller bullernivåer på skolgård, vilket är 50 dBA.
Ljudnivån på skolgården bör dock vägas mot andra fördelar som en i staden centralt placerad gymnasieskola medför. Närheten till Lund C och andra knutpunkter möjliggör för att ta sig till skolan med kollektivtrafik. Den centrala placeringen möjliggör även att anställda och elever inom Lunds tätort har mycket goda möjligheter att ta sig till skolan med gång eller cykel. Detta har stora fördelar, inte minst ur klimatsynpunkt jämfört med en mer perifert placerad skola. Därför anser Stadsbyggnadskontoret att vinsterna med en centralt placerad gymnasieskola överväger överskridandet av Naturvårdsverkets riktlinjer vad gäller bullernivåer på skolgård.*
- 3. Bullerutredningen har kompletterats med källa så att det framgår att den utgår från det underlag som Trafikverket efterfrågar.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 111)

Trafikverket framför följande i skrivelse:

Vi instämmer med kommunen att riktvärden för ny skolgård ska följa Naturvårdsverkets vägledning Riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik, september 2017. Dessa riktvärden är en del av Trafikverkets riktlinje för Buller och Vibrationer vid planering av

bebyggelse (TDOK 2017:0686) och innebär att vi bevakar dessa riktvärden i kommunal planering.

Riktvärden för både ekvivalent och maximal ljudnivå överskrids för större delen av skolgården. Det är mycket sannolikt att ansvaret kan falla över på Trafikverket som kommer avkrävas åtgärder för att hantera planområdets bullerexponering i framtiden, trots att skolan är centralt belägen och kollektivtrafikhäna. Vi anser därför att kommunen ska komplettera sin bullerutredning med åtgärder enligt fyrstegsprincipen på hur riktvärden för buller på skolgård från väg- och spårtrafik kan uppnås samt att kommunen i sin planbeskrivning motiverar varför de åtgärderna inte vidtas. (1)

Det är fullt möjligt att planen eller bullerutredningen föreslår bullerskyddande åtgärder utanför planområdet och om de krävs för att klara riktvärden bör det ligga i kommunens ansvar att se till att de genomförs. De nödvändiga åtgärder som kan krävas (bullerskydd) ska bekostas av kommunen och/eller exploatören. Om det krävs åtgärder i Trafikverkets anläggningar för att klara riktvärden ska ett avtal mellan kommunen och Trafikverket tas fram.

Kommunen är planerande myndighet och kan i vissa lägen och under vissa förutsättningar göra avsteg från riktvärden för buller eller vibrationer. Om sådana avsteg tillämpas och det i efterhand uppmärksammas att det finns behov av kompletterande åtgärder, så anser Trafikverket att kommunen har ett ansvar för att dessa åtgärder genomförs och att kommunen ska finansiera dessa åtgärder. (2)

Kommentar

1. Trafikverket har i planeringsprocessen för fyrsparutbyggnaden etapp Lund-Flackarp gjort en bullerutredning där 3,5 meter höga bullerplank föreslås intill spåren. Utöver denna sträckning har ett tilläggprojekt tillkommit där planket på den västra sidan om spåren förlängs med ytterligare 140 meter fram till Svanevägen. Spårutbyggnaden beräknas stå klar 2024. Bullerutredningen har kompletterats med scenario för år 2040 där även bullerskydd längs spåren inkluderas. Med bullerskydd enligt ovan bedöms ljudnivån på skolgården till största delen uppgå till 45-55 dBA ekvivalent ljudnivå samt 60-70 dBA maximal ljudnivå. Detta innebär att bullerskydden har en dämpande effekt men att riktvärdet 50 dB(A) ekvivalentnivå (för vila, lek och pedagogisk verksamhet) trots det överskrids på stora delar av skolgården. Riktvärdet för övrig vistelse, 55 dB(A) samt riktvärdet för maximalnivå, 70 dB(A) erhålls på nästan hela skolgården. Bullerdämpning vid källan/spåren skulle därmed ge god effekt på bullersituationen på skolgården. Det är dock inte möjligt att genom bestämelse i detaljplan säkerställa skyddsåtgärder utanför planområdet.
2. Kommunen gör i aktuell detaljplan avsteg från rekommenderade riktvärden. Planbeskrivningen har kompletterats med motiv till

dessa avsteg. Finansiering av eventuella tillkommande bullerskyddsåtgärder kan bli föremål för diskussion mellan kommunen och Trafikverket.

Nämnder och styrelser

Kommunstyrelsen

Yttrande i samråd (aktbilaga 79-80)

Kommunstyrelsen framför i skrivelse att de tillstyrker planförslaget. Kommunstyrelsen vill därutöver betona vikten av att detaljplanen i största möjliga mån tar hänsyn till utbildningsnämndens och servicenämndens synpunkter och behov avseende den planerade gymnasieskolan. Det är också mycket angeläget att detaljplanen inte genom onödiga förändringar av huskroppar fördyrar projektet.

Kommentar

Planförslaget tas fram utifrån en sammanvägning mellan olika intressen. Utbildningsnämnden och Servicenämnden företräder vissa allmänna och enskilda intressen. Dessa vägs i detaljplanen mot andra allmänna och enskilda intressen.

Yttrande i granskning (aktbilaga 107)

Kommunstyrelsen framför i skrivelse att de tillstyrker planförslaget. Vad gäller idrottshall bör kommunstyrelsens beslut från 23 maj 2017 om idrottslokaler på andra sidan rälsen fortsatt ha företräde, även om det bl.a. är servicenämnden som föreslår annan lösning. En idrottshall på Pastor Svane 1 vore en stor ändring, och framstår inte som tillräckligt motiverad.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Tekniska nämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 54-55)

Tekniska nämnden framför i skrivelse att planförslaget tillstyrks under förutsättningar att förvaltningens synpunkter beaktas.

Tekniska förvaltningen framhåller att detaljplanen är mycket väl genomarbetad och att den lyfter de frågor som berör förvaltningens ansvarsområden på ett bra sätt. En detaljplan, som med stöd av ett bra tävlingsförslag, bedöms ha goda förutsättningar att få en välfungerande gymnasieskola utifrån de aspekter som tekniska förvaltningen har att bevaka.

Ur trafiksynpunkt är skolans placering mycket bra med goda förutsättningar för resande kollektivtrafik, gång och cykel. I närområdet är dock trafiksituationen redan idag relativt ansträngd. Genom

utbyggnaden kommer flödet av gymnasieelever nästan att fördubblas, dvs ha över 4000 elever i samma åldersintervall som ska till och från skolan. Detta gör att det, trots de goda grundförutsättningarna, krävs extra åtgärder. En mobilitetsplan/grön resplan bör tas fram som täcker planeringsskedet, byggskedet och när verksamheter tar de nya husen i drift. Konkreta exempel kan vara extra satsning på cyklister, yteffektiv cykelparkering nära entréer, servicestation och duschmöjligheter, eller mer mjuka insatser som satsningar inför skolstart eller mindre profilering att här går, cyklar eller åker vi kollektivt. Detta bör anges i planen. (1)

Dagvattenlösningen som redovisas innebär anslutning direkt till dagvattenledning. Även om det finns kapacitet lokalt i ledningen är det med tanke på recipienten önskvärt att utreda om det går att åstadkomma fördröjningar på fastigheten. (2)

Stråket Bjeredsparken-Stadsparken är idag ett grönt stråk men benämns i planbeskrivningen som ett blågrönt stråk. Det är inget blått stråk utan parkernas huvudsakliga uppgift är dess rekreativa gröna värden som är viktiga att bevara med det högre tryck av fler brukare och besökare som kommer i framtiden. (3)

Kommentar

- 1. Stadsbyggnadskontoret delar Tekniska förvaltningens syn i denna fråga. Anläggandet av en ny gymnasieskola är ett utmärkt tillfälle att ta tag i resandet till/från skola och få fler att välja hållbara alternativ till att åka bil. En del av Tekniska förvaltningens konkreta exempel har beaktats i planeringen, som att koncentrera yteffektiv cykelparkering i nära anslutning till entréer, men mycket kan fortfarande göras. Stadsbyggnadskontoret ser gärna ett samarbete med Tekniska förvaltningen för att ta fram en mobilitetsplan.*
- 2. Fördröjning av dagvatten planeras inom planområdet för att uppfylla ett utsläppskrav på 20l/s och hektar med klimatfaktor på 1,3.*
- 3. Planbeskrivningen har reviderats. Stråket beskrivs nu som ett grönt stråk.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 115)

Tekniska nämnden framför följande i skrivelse:

Tekniska nämndens synpunkter i samrådet bedöms vara väl hanterade. Förvaltningen är därför positiv till förslaget.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Barn- och skolnämnd Lund stad

Yttrande i samråd (aktbilaga 41-42)

Barn- och skolnämnd Lund framför i skrivelse att den överlämnar Barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse som eget yttrande.

Barn- och skolförvaltningens synpunkter
Barn- och skolförvaltningen anser att det i planbeskrivningen tydligare bör framgå att Svaneskolans elever kommer äta mat på den nya gymnasieskolan. Knappt 400 elever kommer dagligen transportera sig mellan Parkskolan och Hedda Andersson gymnasieskola.

Kommentar

Planbeskrivningen har kompletterats enligt ovan.

Yttrande i granskning (aktbilaga 106)

Barn- och skolnämnden framför i skrivelse att de inte har ytterligare synpunkter.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 63-64)

Kultur- och fritidsnämnden framför i skrivelse att den godkänner förvaltningens yttrande och översänder detta.

Förvaltningen ställer sig positiv till den generösa byggrätten, som möjliggör en viss flexibilitet i skolans utformning och möjliggör en eventuell framtida expansion. Kultur- och fritidsförvaltningens synpunkter berör främst kommande utformning och innehåll snarare än själva detaljplanen.

I takt med att staden förtätas är det viktigt att säkerställa att skolans ytor kan nyttjas under dygnets alla timmar. För att möjliggöra detta är det viktigt att tänka på utformning, lås samt gemensamma utrymmen, såsom förråd med mera. Detsamma gäller skolgården, som genom bra belysning och trygga miljöer, kan inbjuda till detta. I utformningen av skolan vill förvaltningen särskilt påtala vikten av att värna om en biblioteksyta och andra ytor, som möjliggör en mångfunktionell användning, som till exempel fritidsgård, mötesplats eller kulturmötesplats för unga. (1)

Vad gäller skolidrott planeras det för två nya idrottshallar inom arenaområdet för att säkerställa tillgången till idrottslokaler, vilket ställer höga krav på trygga och trafiksäkra gång- och cykelvägar mellan områdena. (2) Frågan om var uteidrott ska bedrivas är viktig att beakta och säkerställa i det fortsatta arbetet.

Kommentar

- 1. Synpunkterna berör, såsom Kultur- och fritidsnämnden själva påpekar, inte detaljplanen. Yttrandet vidarebefordras till*

Serviceförvaltningen som är byggherre och därmed ansvarig för skolbyggnadens och skolgårdens slutliga utformning.

- 2. Stadsbyggnadskontoret anser att det finns goda möjligheter för eleverna på Hedda Anderssongymnasiet att ta sig till arenaområdet på ett trafiksäkert sätt. Ett alternativ är att gå längs med Svanevägen via Stadsparken och korsa Ringvägen planskilt. Ett annat alternativ är att gå via gång- och cykeltunneln under Ringvägen vid Polhemskolan för att sedan korsa Åkerlund & Rausings väg vidare mot arenaområdet. Korsningen vid Åkerlund & Rausings väg är signalreglerad vilket ger en god trafiksäkerhet.*

Miljönämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 39-40)

Miljönämnden framför i skrivelse att den antar förvaltningens yttrande som sitt eget med följande tillägg:

- Miljönämnden anser att planområdet redan nu bör kompletteras med ytterligare bullerskyddsåtgärder för att få en så god ljudmiljö som möjligt och även med tanke på både nuvarande och framtida tågtrafik. (1)
- Utformning av utemiljön och materialval för utvändiga ytor bör väljas med omsorg om miljön och med hänsyn till fördröjning av dagvatten. Utemiljön ska anläggas med naturliga material. I enlighet med LundaKem ska gummigranulat inte användas. (2)
- Planbeskrivningen föreslås kompletteras med "Lokalt omhändertagande av dagvatten ska ske inom planområdet och dagvattenstrategin för Lunds kommun (2013-05-28)" ska följas. (3)
- Lokalt omhändertagande kan exempelvis ske genom att nya parkeringsplatser anläggs med marksten med mellanrum vilket ger infiltrationsmöjlighet och minskar behovet av uppsamling av dagvatten. Även tak som utförs med dagvattenfördröjande material i form av exempelvis ängstak eller sedumtak, så kallade gröna tak, bidrar till lokalt omhändertagande samtidigt som de är estetiskt tilltalande. (3)
- Parkeringsplatser bör endast undantagsvis reserveras för enskilda verksamheter. Ett samnyttjande bidrar till ett mer effektivt användande av parkeringsplatser då skolverksamhet och boende har olika besökstoppar. (4)

Miljöförvaltningens synpunkter

Allmänt

Planförslaget innehåller en större gymnasieskola. Då det idag finns en skola på fastigheten bedömer miljöförvaltningen att en gymnasieskola kan lokaliseras dit. Förändringen innebär att vissa frågor behöver belysas och åtgärder vidtas för att en planändring ska kunna genomföras.

Miljöförvaltningen har erfarenheter av att elevantalet på skolorna ofta ökas efter hand och utrymmen då blir små både inne och ute. Antalet toaletter blir för litet och ventilationskapaciteten är inte längre är tillräcklig. Det bör tydligt klargöras om angivet antal är ett maxantal eller om det finns "tillväxtpotentialer" i det angivna elevantalet. (5)

Svaneskolan planeras att rivas och grundskoleverksamheten flyttar till Parkskolans lokaler. Dessa är belägna på en fastighet i ett trafikbullerutsatt läge nära järnvägen. Skolgården är liten och antalet barn bör kraftigt begränsas för att barnen ska få en godtagbar utomhusmiljö. Trafiksituationen bör också uppmärksammas då eleverna ska korsa Svanegatan flera gånger under sina skoldagar. (6)

I samband med skolbyggnationen kommer den största delen av den befintliga grönskan att tas bort. Delvis handlar detta om värdefulla träd som inte kommer kunna bevaras. Balanseringsprincipen bör tillämpas. (7)

Trafik, luft och buller

I planförslaget anges att trafiktillskottet inte bedöms förändra föroreningsnivåerna för befintlig bebyggelse så att miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft överskrids. Även om trafikmängderna påstås ändras i mindre omfattning är miljöförvaltningen oroad över de trafikköer som kan ge upphov till situationer med höga luftföroreningshalter dels på Svanegatan och dels på Trollebergsvägen när många elever ska passera dessa gator till och från skolan. Miljöförvaltningen anser även att det är mycket troligt att trafikmängderna kommer att öka betydligt på dessa gator. Ett tillskott av drygt 2100 gymnasieelever varav 60 % antas pendla in till Lund från andra kommuner kommer att innebära ett väsentligt ökat antal trafikerörelser i området. Belastningen på kollektivtrafiken kommer rimligtvis att öka betydligt vilket leder till fler turer med både regionbussar och stadsbussar och därmed mer utsläpp av luftföroreningar. En hel del elever kommer även att transporteras med bil till skolan. Det är den erfarenhet som miljöförvaltningen har av andra gymnasieskolor i kommunen. (8)

Miljöförvaltningens farhågor bekräftas i konsultfirman Tyrens PM "Polhemskolan Lund - nulägesanalys av trafiksituationen" daterad 2018-03-01. Syftet med rapporten är att identifiera de problemsituationer som uppstår i samband med bilangöring längs Rådmansgatan och bussangöring i korsningen med Trollebergsvägen i morgontrafiken. Rapportens slutsats är att trafiksituation kring Polhemsskolan och anslutande vägar är problematisk. Med utgångspunkt från detta finns en uppenbar risk för en liknande

trafiksituation vid Trollebergsvägen och Svanevägen utanför Hedda Anderssongymnasiet. Miljöförvaltningen anser därför att luftsituationen måste utredas noggrannare genom modelleringar av trafikmängd, trafikslag samt hur stopp i trafiken påverkar luftkvaliteten i området. Att behöva genomföra luftkvalitetsförbättrande åtgärder på grund av både ökade trafikflöden och trafikstockningar kan bli både kostsamt och besvärligt. En modellering kan bespara kommunen mycket framtida arbete. (9)

Ett samlat grepp av trafiksituationens ackumulerande effekter kring Trollebergsvägen, från Trollebergsrondellen till Lund C måste tas av kommunen då det annars riskerar att bli stora problem med luftsituationen. (9)

De redovisade bakgrunds nivåerna för trafikmängder för vägtrafiken är flera år gamla och bör uppdateras om nya relevanta trafikmätningar finns. Framöver kommer trafikflödena till Lund C att ändras, men dessa prognoser finns inte med i redovisningen vilket gör att beräkningarna om framtida buller och luftsituation behöver uppdateras. (8)

Hedda Anderssongymnasiets skolgård kommer framgent att bli bullerstörd av järnvägen om inga bullerdämpande åtgärder görs. Om bullerdämpning görs nära invid järnvägen skulle effekten kunna bli större både för planområdet och för kringliggande områden, men det finns i dagsläget inga fastställda planer på det. Skolbyggnadernas placering medför att de inte bidrar till någon bullerdämpning för skolgården. Detta behöver utredas ytterligare i det fortsatta arbetet. Miljöförvaltningen anser att det är viktigt att det finns ytor på skolgården för vila och återhämtning där ljudnivåerna inte överskrider 50 dBA under den tid som ungdomarna vistas på skolgården. (1)

Bullerutredningen är gjord för de tänkta byggnadskropparna. Dennas utformning stämmer inte överens med illustrationen och plankartan medger också större byggnader. Blir det större byggnader mot Møllegatan kommer mer reflektioner från järnvägen att uppkomma vilket innebär ett ökat buller för Brf Jutamöllan på Kvarnvingen 9. Bullersituationen för denna fastighet behöver utredas ytterligare och här kan skyddsåtgärder behöva vidtas för boenden. (10)

Skolgården kan komma att innehålla bollplaner som ska kunna användas både under och efter skoltid. Bollplaner som läggs nära bostadsfastigheter kan ge upphov till ljudstörningar av studsande bollar under sena kvällar och nätter. Bullerskärning kan komma att behövas för dessa. (11)

Miljöförvaltningens ställningstagande

Sammanfattningsvis i enlighet med ovan anser miljöförvaltningen att planförslaget ska omarbetas utifrån nedanstående synpunkter.

- Trafikflöden och luftföroreningar
- Trafikbuller på skolområdet
- Svaneskolans omlokalisering
- Träd som behöver ersättas
- Bullerstörningar från skolan till närboende

Kommentar

- 1. Bullerdämpning vid järnvägen hade varit gynnsamt för skolgården, dock kan inte detaljplanen styra över detta. Det är heller inte aktuellt att göra detta nu då järnvägens framtida utformning är föremål för utredningar. Därför har bara bullerdämpande åtgärder vid skolgården kunnat undersökas. Dock ger sådana åtgärder endast marginell effekt på grund av avståndet till järnvägen (bullerkällan). Enligt den uppdaterade bullerberäkningen blir små delar av gården dämpade till under 50 dBA. Stora delar av gården ligger mellan 50 och 55 dBA, vilket kan bedömas som användbar yta även om den inte är optimalt bullerdämpad.
Ljudnivån på skolgården bör dock vägas mot andra fördelar som en i staden centralt placerad gymnasieskola medför. Närheten till Lund C och andra knutpunkter möjliggör för att ta sig till skolan med kollektivtrafik. Den centrala placeringen möjliggör även att anställda och elever inom Lunds tätort har mycket goda möjligheter att ta sig till skolan med gång eller cykel. Detta har stora fördelar, inte minst ur klimatsynpunkt jämfört med en mer perifert placerad skola. Därför anser Stadsbyggnadskontoret att vinsterna med en centralt placerad gymnasieskola överväger överskridandet av Naturvårdsverkets riktlinjer vad gäller bullernivåer på skolgård.*
- 2. Den detaljerade utformningen av utemiljön hanteras inte i detaljplan. Yttrandet vidarebefordras till Serviceförvaltningen som är byggherre och därmed ansvarig för skolgårdens slutliga utformning.*
- 3. Fördröjning av dagvatten planeras inom planområdet för att uppfylla ett utsläppskrav på 20l/s och hektar med klimatfaktor på 1,3.*
- 4. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att samnyttjande av parkeringsplatser är ett bra sätt att hålla nere behovet av antalet parkeringsplatser. Denna metod möjliggörs i Lunds kommuns parkeringsnorm och är något som Stadsbyggnadskontoret gärna utnyttjar. Samnyttjande styrs inte av detaljplanen, men kommer att studeras vidare under den fortsatta planprocessen. Slutligt beslut om parkeringsbehovet fattas i bygglovsskedet.*
- 5. Detaljplanen reglerar inte antalet elever på skolan. Serviceförvaltningen meddelar att skolan planeras efter klassrum med plats för 30 elever. Skolan är planerad med fyra volymer som motsvarar fyra gymnasieenheter. Inom varje enhet ryms 6 paralleller i tre årskurser, alltså 18 klasser. Detta tillsammans ger 2160 elever.*

- Med denna uppbyggnad bedöms det mycket svårt att markant öka antalet elever på skolan.*
- 6. I detaljplanen prövas lämpligheten av att inom planområdet uppföra en gymnasieskola för 2160 gymnasieelever. Hur stadens totala skolbehov löses eller var stadens övriga elever erbjuds skolplats prövas inte i aktuell detaljplan.
Ombyggnad eller tillbyggnad av Parkskolan utlöser bygglovsplikt. I bygglovet prövas åtgärdens lämplighet bland annat avseende elevernas utemiljö.*
  - 7. Balanseringsprincipen är genomförd och beskriven i planbeskrivningen. Byggnadsnämnden tog 2017-05-28 ett inriktningsbeslut som bland annat innebär att många träd bevaras. Längs Trollebergsvägen och Svanevägen prioriteras skolans synlighet. De träd som kan behöva tas ner för att uppnå synligheten ska i så fall ersättas på skolgården.*
  - 8. Stadsbyggnadskontoret arbetar målstyrt med trafiksituationen i Lund. I den nya översiktsplanen anges som mål för resandet att "All resandeökning i Lunds kommun ska ske med gång, cykel eller kollektivtrafik". Med utgångspunkt från detta mål och det omfattande arbete Lunds kommun utför för att uppmuntra till ett hållbart resande anser Stadsbyggnadskontoret att prognoser framtagna genom att räkna upp dagens trafik med generella EVA-tal inte ger en korrekt bild av framtidsituationen. En bättre metod bör vara att utgå från dagens trafik och därtill addera trafikstringen för projekt i närområdet som kommer att genomföras inom prognosperioden. Stadsbyggnadskontoret instämmer i att trafikmätningarna i planbeskrivningen är gamla och har därför uppdaterat planbeskrivningen med trafikmätningar från 2017. Enligt dessa nya siffror trafikeras Trollebergsvägen av ca 10 000 fordon / dygn, och Svanevägen av ca 4500 fordon / dygn. På Trollebergsvägen har dock trafikflödet de senaste 10 åren i genomsnitt legat konstant på ca 10 000 fordon / dygn dvs ingen generell trafikökning har skett. I Ramprogrammet för Lund C beräknas trafikflödet minska med 1000 – 2000 fordon / dygn efter full utbyggnad på grund av minskad genomfartstrafik. På Svanevägen har trafikflödet de senaste 10 åren i genomsnitt legat konstant på ca 4500 fordon / dygn. Till dessa flöden har adderats uppskattade trafikstringar för utbyggnaden av parkeringsgaraget på fastigheten Väster 3:32 samt från Hedda Anderssongymnasiet. Stadsbyggnadskontoret vidhåller därmed att den trafikprognos för 2040 som anges i planbeskrivningen och som har använts i bullerutredning, dvs 10 000 fordon/dygn på Trollebergsvägen samt 5500 fordon / dygn på Svanegatan är rimlig.*
  - 9. Konsultfirman Tyréns PM "Polhemsskolan Lund - nulägesanalys av trafiksituationen" daterad 2018-03-01 visar mycket riktigt på en ansträngd trafiksituation vid Polhemsskolan under rusningstid. Denna trafiksituation beror dock på många olika faktorer. Bland*

dessa kan nämnas ett högt trafikflöde i cirkulationen Trollebergsvägen/Ringvägen, underdimensionerade bussfickor samt många korsande fotgängare över Trollebergsvägen. Stadsbyggnadskontoret anser att man kan dra lärdom av trafiksituationen vid Polhemskolan för att en liknande situation inte ska uppstå vid Hedda Anderssonsgymnasiet, men delar inte Miljöförvaltningens uppfattning att detta föranleder en fördjupad trafikmodellering samt luftutredning.

Som stöd för detta hänvisar Stadsbyggnadskontoret till den luftkvalitetsutredning, utförd av Miljöförvaltningen i Malmö Stad daterad 2017-12-01, som gjordes i samband med den bussomläggning som medförde en stor mängd ökad busstrafik på Spolegatan och Kung Oskars väg. Utredningen utgick på Spolegatan från ett trafikflöde på 6400 fordon / dygn och en andel tung trafik på 39 %. Utredningen kunde inte visa på något överskridande av de gällande miljökvalitetsnormerna gällande kvävedioxidhalter eller partikelhalter. Spolegatan har ett betydligt större antal trafikerande bussar än vad som rimligtvis kan förväntas trafikera Trollebergsvägen även i ett framtidsscenario. Spolegatan har dessutom ett mycket smalare gaturum (18 m) jämfört med Trollebergsvägen (30-40 m) samt högre bebyggelse vilket har stor inverkan på den lokala luftkvaliteten. Stadsbyggnadskontoret anser därmed att en fördjupad luftkvalitetsutredning inte behöver göras för området kring Hedda Anderssongymnasiet.

- 10. Vad gäller volymerna i bullerutredningen har detta uppdaterats i den nya bullerutredningen till granskningshandlingarna. Reflektionen av buller mot Kvarnvingen 9 har utretts vidare då bullerutredningen till samrådet tog upp att en fasad som reflekterar buller mindre kan göra skillnad. Akustikernas bedömning efter noggrannare studier visar att ljudet möjligen kan bli diffusare (och därmed möjligen mindre störande) men fortsatt ge samma ljudnivå på motsatt sida gata med ändrad fasad. Stadsbyggnadskontoret bedömer inte detta som tillräcklig grund för att reglera ett avvikande material på planområdets sydfasad.*
- 11. På gården planeras inga bollplaner. Utomhusidrott planeras att förläggas utanför planområdet.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 114)
Miljönämnden framför följande i skrivelse:

Bullerutredningen har kompletterats. Utredningen visar fortsatt att genomförandet av planen medför negativa konsekvenser för närboende på Möllegatan och för att ljudnivån på skolgården som överskrider de riktvärden som finns för skolgårdar i naturvårdsverkets riktlinjer. Miljönämnden har varit i kontakt med akustikkonsult gällande hur

reflektioner kan minimeras från den södra byggnaden. Det finns svårigheter att utforma byggnaden med en ljudabsorberande fasad, men miljönämnden anser att det är viktigt vid planens genomförande att den inte bidrar till ohälsosamma miljöer för närboende. I detta bör ingå att placera och utforma byggnader på fastigheten på ett lämpligt sätt. Vid den valda byggnadsplaceringen behövs ytterligare fasadåtgärder för att minimera fasadreflektioner. Bullerskyddsåtgärder utanför planområdet kan också behöva genomföras innan detaljplanen genomförs för att skapa bättre ljudmiljöer vid planområdet. (1)

En god utemiljö är viktig för barn och unga och naturvårdsverkets riktlinjer syftar till att de ska få en god ljudnivå på skolgården för lek, vila och pedagogisk verksamhet. I samrådsredogörelsen framhåller stadsbyggnadskontoret att vinsterna med en centralt placerad gymnasieskola överväger överskridandet av Naturvårdsverkets bullerriktlinjer vad gäller bullernivåer på skolgård. Miljönämnden anser att det i planhandlingarna bör finnas en tydligare beskrivning över möjliga bullerskyddsåtgärder innan en sådan bedömning kan göras. Utifrån de hälsoaspekter som miljönämnden har att bevaka bör möjliga åtgärder utredas för att skapa tillräckliga ytor på skolgården som kan ge eleverna möjlighet till vila och avkoppling. Även här skulle miljön väsentligt kunna förbättras med skärmar utanför planområdet. (2)

Miljöförvaltningen vidhåller att en fördjupad luftkvalitetsutredning (modellering) ska utföras för området. Stadsbyggnadskontorets uppfattning att det inte behöver göras en fördjupad luftkvalitetsutredning bygger bland annat på att en sådan utredning gjordes för en annan del av staden. I den utredningen framkom att miljö kvalitetsnormerna troligen inte skulle överskridas i taknivå. Hur halterna i gatunivå ser ut är okänt.

I utredningen kan också utläsas att de beräknade totala kvävedioxidhalterna (NO₂) på en del gatusnitt, kommer att överskrida miljömålet för NO₂ (det nationella miljömålet och kommunens lokala miljömål i LundaEko). De beräknade totala PM₁₀-halterna på gatusnitten ligger nära miljömålet för PM₁₀. Genom Lundaeko har kommunens samtliga nämnder förbundet sig att verka för de miljömål som däri anges. (3)

Miljöförvaltningen har tidigare informerat om att det inom planområdet finns ett MIFO-objekt med branschklass 2. Enligt MIFO-inventeringen har här tidigare funnits en verkstadsindustri AB Lundamaskiner och enligt Länsstyrelsens i Skåne Län så kan denna verksamhet ha använt halogenererade lösningsmedel. Detta nämns inte i markundersökningen och miljöförvaltningen efterlyser en

kompletterande bedömning om dessa uppgifter kan innebära en risk för kommande byggnation. (4)

Kommentar

- 1. Enligt bullerutredningen skulle en ljudabsorberande fasad i det här fallet inte ha någon bullerdämpande effekt. Bullret skulle möjligen bli diffusare. Stadsbyggnadskontoret bedömer inte detta som tillräcklig grund för att i detaljplan reglera ett avvikande material på byggnadens sydfasad.*
- 2. Trafikverket har i planeringsprocessen för fyrspårsutbyggnaden etapp Lund-Flackarp gjort en bullerutredning där 3,5 meter höga bullerplank föreslås intill spåren. Utöver denna sträckning har ett tilläggprojekt tillkommit där planket på den västra sidan om spåren förlängs med ytterligare 140 meter fram till Svanevägen. Spårutbyggnaden beräknas stå klar 2024. Bullerutredningen har kompletterats med scenario för år 2040 där även bullerskydd längs spåren inkluderas.
Med bullerskydd enligt ovan bedöms ljudnivån på skolgården till största delen uppgå till 45-55 dBA ekvivalent ljudnivå samt 60-70 dBA maximal ljudnivå. Detta innebär att bullerskydden har en dämpande effekt men att riktvärdet 50 dB(A) ekvivalentnivå (för vila, lek och pedagogisk verksamhet) trots det överskrids på stora delar av skolgården. Riktvärdet för övrig vistelse, 55 dB(A) samt riktvärdet för maximalnivå, 70 dB(A) erhålls på nästan hela skolgården. Bullerdämpning vid källan/spåren skulle därmed ge god effekt på bullersituationen på skolgården. Det är dock inte möjligt att genom bestämelse i detaljplan säkerställa skyddsåtgärder utanför planområdet.*
- 3. Efter granskningen har en skattning av luftkvaliteten vid skolan för dagens situation och för år 2040 tagits fram (2019-01-21). Slutsatsen av skattningen är att området där skolan planeras byggas, inklusive omkringliggande trottoarer, kommer att helt klart ha halter under MKN för alla mått på NO₂ och PM 10. Det är även sannolikt att Lunds lokala miljömål, LundaEko, klaras för dessa ämnen. Miljömålen är målsättningsnormer, medan miljökvalitetsnormerna är lagstyrda och därför de gränsvärden som detaljplanen ska följa. Stadsbyggnadskontoret anser, med stöd av ovan, att en fördjupad luftkvalitetsutredning inte behöver göras för området kring Hedda Anderssongymnasiet.*
- 4. Företaget Lundamaskiner låg utanför (sydost om) detaljplaneområdet. Markundersökningen visar inga indikationer av lösningsmedel varken i jord eller grundvatten. Härtill visar undersökningen att grundvattenriktningen tydligt är riktad åt sydost, d.v.s. bort från Hedda Anderssons detaljplaneområde. Det bedöms därmed inte finnas någon förhöjd risk för påverkan av*

*lösningssmedel inom detaljplaneområdet för Hedda
Anderssongymnasiet.*

Utbildningsnämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 43-44)

Utbildningsnämnden framför i skrivelse att de överlämnar utbildningskansliets tjänsteskrivelse till Stadsbyggnadskontoret som sitt yttrande över detaljplan för fastigheten Pastor Svane 1 m.fl. i Lund.

Utbildningsförvaltningens yttrande

Utbildningsförvaltningen ser i huvudsak positivt på planförslaget i dess helhet, men vill peka ett par målkonflikter mellan planens utformning och verksamhetens behov.

I planförslaget ligger den norra delen av skolbyggnaden framskjuten mot Trollebergsvägen och är tänkt att ligga högst 2,5 meter från tomtgräns. I det vinnande tävlingsförslaget är däremot denna del av byggnaden placerad betydligt längre in på tomten, ca 18 meter från tomtgräns.

Politikerna i utbildningsnämnden såväl som verksamhet inom utbildningsförvaltningen var eniga i valet av vinnande tävlingsbidrag. Skolan är tänkt innehålla fyra gymnasieprogram, som huvudsakligen får sin utbildning i en vardera av byggnadens fyra huskroppar.

För att åstadkomma så framskjuten placering mot Trollebergsvägen som förordas av Stadsbyggnadskontoret måste en av de fyra huskropparna sträckas ut. På plankarta och illustration framgår tydligt hur huskroppen närmast Trollebergsvägen sträckts ut och fått tydligt avvikande proportioner jämfört med skolans övriga tre huskroppar. Att på detta sätt förändra utformningen av skolan och nyttjandet av tomten kommer av fler skäl försvåra och göra projektet dyrare.

- Förändrade proportioner i den omfattning planförslaget visar får stor påverkan på invändig planlösning. Att bibehålla grundtanken i utformning av skolans lärmiljöer i en betydligt mer långsmal huskropp kommer kräva ökad totalyta. Att en av skolans fyra delar får en helt avvikande utformning vore olyckligt. (1)
- Planområdet sluttar ner mot sydöst. Höjdskillnaden mellan planområdets högsta punkt i nordväst och lägsta punkt i sydöst är 3,5 m. Brantast del av sluttningen finns i nordväst upp mot Trollebergsvägen. Sluttningen av tomten måste hanteras interiört i byggnaden och/eller genom schaktning av jordmassor. Ju större höjdskillnad som skall hanteras desto svårare och dyrare byggprocess. Schaktning är

- kostnadsdrivande och gör även att delar av lokalerna får sämre ljusförhållanden. Trappor invändigt stjäla yta. (2)
- För att det skall vara möjligt att bygga fram till 2,5 m från tomtgräns måste Trollebergsvägen stängas av under byggtiden. Utan att gatan stängs av går det inte att komma åt byggarbetsplatsen. Platsen behöver angripas från två håll, vilket innebär extra byggkranar, bygginfart och extra nedtagning av träd. Den försämrade framkomligheten försvårar såväl transporter till bygget som kollektivtrafik. Inom 500 meters radie från bygget kommer det under byggtiden att gå ca 5000 elever på fyra olika gymnasieskolor. En avstängning av Trollebergsvägen kommer försvåra framkomligheten för dessa elever och deras lärare. (3)

Arkitekterna knutna till projektet bedömer det möjligt att dra ut huskroppen något och ändå behålla grundtanken i utformning av lärmiljöer. Denna åtgärd tillsammans med en mindre vridning av huskroppen gör att skolan kommer närmare Trollebergsvägen. Utbildningsförvaltningen föreslår därför en kompromiss där byggrätten skjuts in från 2,5 till 10 meter från tomtgränsen. Därigenom åstadkoms ändamålsenliga lokaler med bibehållen grundstruktur av lärmiljöer, fördyringen av byggnaden begränsas samtidigt som önskemålen om tydligare exponering mot Trollebergsvägen tillmötesgås. (4)

Kommentarer

Stadens viktiga institutioner, och Hedda Anderssongymnasiet är ett exempel på en sådan, bör utformas och placeras så att de blir synliga målpunkter som underlättar förståelsen och orienteringen i staden, så att de bidrar med variation och trygghet längs gaturummet och så att de skapar stolthet och glädje över den egna staden. Stadsbyggnadskontoret menar att den föreslagna byggnaden i sig har goda förutsättningar att bli ett fint tillskott i staden, men att möjligheten att tillföra nya kvaliteter mot Trollebergsvägen inte har utnyttjats tillräckligt.

Trollebergsvägen är en av stadens äldsta infarter och en huvudgata som kopplar västra Lund till stadskärnan. Många kommer att närma sig den nya gymnasieskolan via denna gata. Utifrån resonemanget ovan skulle en placering närmare Trollebergsvägen vara att föredra. Byggnaden skulle få en tydligare och synligare placering i staden, och fönster med verksamhet innanför, placerade tillräckligt nära gaturummet för att väcka intresse hos den som passerar, och en entré som lyser upp och bidrar med liv och rörelse, skulle utan tvekan lyfta upplevelsen längs Trollebergsvägen.

Efter bearbetning av förslaget har byggnaden flyttats fram till tio meter från tomtgräns i norr. (4) Stadsbyggnadskontoret bedömer att det gör en

viss nytta för synligheten på håll, men att avståndet till gatan fortfarande är för långt för att mer än marginellt förbättra skolans kontakt med gaturummet och de som vistas där. Om byggnaden dessutom placeras på en lägre nivå än gatan skapas ytterligare distans. Det fortsatt stora avståndet till gatan, eventuellt i kombination med nivåskillnad, ställer mycket stora krav på landskapsgestaltningen för att tydliggöra skolan och dess indragna entré för de som angör från Trollebergsvägen.

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att det är olyckligt att byggnadens funktion och gestaltning mot Trollebergsvägen, som har framhävts som viktig både i tävlingsprogram och juryutlåtande, inte har prioriterats högre i den fortsatta processen.

I en sammanvägning av de olika intressena bedömer dock Stadsbyggnadskontoret att den föreslagna placeringen visserligen är olycklig ur ett stadsbyggnadsperspektiv, men att projektets övriga förtjänster får anses uppväga detta. Plankartan ändras därför så att byggnad fortfarande kan placeras nära gata, men att den också kan placeras upp till tio meter från tomtgräns. Stadsbyggnadskontoret vill understryka vikten av att en väl genomtänkt landskapsgestaltning i viss mån kan kompensera för en eventuellt indragen placering.

- 1. Ett närmande mot Trollebergsvägen kan lösas på flera sätt. En smalare byggnadskropp, en förskjutning av hela byggnaden eller att en mindre byggnadsdel tillåts sticka fram. Eventuell kostnadspåverkan bör, som alltid, beräknas och sedan avvägas mot de kvaliteter som uppnås.*
- 2. Nivåskillnaden inom tomten kvarstår vare sig den tas upp inom byggnaden eller ej. Om byggnaden ligger lägre än Trollebergsvägen distanseras den mot gatan och kontakten mellan gata och byggnad försämras. Detta kan medföra negativa följder för både stadslivet och stadsbilden enligt Stadsbyggnadskontoret. Eventuell kostnadspåverkan bör, även här, avvägas mot de kvaliteter som uppnås.*
- 3. Byggnad 2,5 meter från tomtgräns innebär i det här fallet, eftersom fastigheten ligger inskjuten från gatan, att byggnaden skulle placeras 11,5 meter från körbanan. Det är ett ovanligt stort utrymme för att vara i innerstaden. De flesta byggen, stora som små, har ett betydligt mindre utrymme till förfogande utan att gator behöver stängas av.*

Servicenämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 45-46)

Servicenämnden framför i skrivelse att den såsom svar i samrådet avseende Detaljplan för del av Pastor Svane 1 m fl. i Lund, Lunds kommun, hänvisar till serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-08-30.

Byggrättens placering och utformning

I planförslaget ligger den norra delen av skolbyggnaden framskjuten mot Trollebergsvägen och är då tänkt att ligga högst 2,5 meter från tomtgräns. I det vinnande tävlingsförslaget är däremot byggnaden placerad betydligt längre in, 18 meter från tomtgräns.

Serviceförvaltningens uppfattning är att det föreligger en målkonflikt vad gäller byggnadens placering på tomten. Det handlar i korthet om en prioriteringsfråga. Mer ändamålsenliga lokaler till en väsentligt lägre produktionskostnad ställs mot stadsbyggnadsmässiga hänsyn längs Trollebergsvägen, en av huvudinfarterna till Lunds stadskärna. (1) Serviceförvaltningen förordar en kompromiss. En placering föreslås som är mer inskjuten än den som presenteras i förslaget, men som ändå är mer framskjuten än det ursprungliga vinnande bidraget. Det handlar om att dra in byggrätten något från Trollebergsvägen och lägga byggrätten 10 meter in från gatan, 7,5 meter från cykelvägen. En sådan kompromiss skulle medge ändamålsenliga lokaler till en lägre produktionskostnad, men samtidigt i allt väsentligt möta önskemålen om Trollebergsvägens upplevelse. (2)

Skälen är följande.

En placering för nära Trollebergsvägen skulle vara kostnadsdrivande för projektet. Byggtekniskt så beror det på flera faktorer. Dels blir det svårare att komma åt byggarbetsplatsen, vilket medför att Trollebergsvägen kommer att behöva stängas av under byggtiden. Platsen behöver angripas från två håll vilket innebär extra byggkranar, bygginfart och extra nedtagning av träd. Totalt skulle detta förslag ge en ökad kostnad på 12-15 miljoner kronor, för de åtgärder som behöver utföras. (3)

Hedda Anderssongymnasiet kommer att bestå av huskroppar som är tänkta att var och en inhysa de olika programmen på skolan. Enligt illustrationsritningen har den nordligaste kuben andra proportioner än de övriga vilket ger mindre flexibilitet för verksamheten. I praktiken kommer skolan att behöva möta en sådan förändring med att bygga en totalt sett större yta, för att kunna inrymma samma verksamhet. Även detta är kostnadsdrivande, men en kalkyl på denna fördyrning har inte tagits fram i nuläget. (4)

Serviceförvaltningen anser att det är av stor vikt att samtliga kuber har en likartad utformning för att inte särskilja de olika programmen samt ge en bättre lärmiljö. I arkitektförslaget beskrivs de fyra programheterna som närmast identiska och det är av stor vikt att detta efterlevs. Förvaltningen skulle därför välkomna ett förslag som innebär att byggnaden istället skjuts något mot Kärleksstigen. (5) Förvaltningen har förståelse för att syftet med den nu föreslagna placeringen är att bygga stadsmässigt och att skolan ska vara synlig på håll. Trots detta är det förvaltningens uppfattning att frågan om långsiktigt ändamålsenliga lokaler till en lägre kostnad ska prioriteras.

Entré mot Trollebergsvägen

I planbeskrivningen anges att entréer och generösa entréplatser ska vända sig mot Trollebergsvägen, mot Svanevägen och i riktning mot Stadsparken. I plankartan kan man ta del av de olika entréplatserna och så även i illustrationskartan. Serviceförvaltningen skulle gärna se ett förtydligande kring entréerna, eftersom det inom ramen för projektet inte planeras för någon entré mot Trollebergsvägen. Den entré som i illustrationen är placerad mot Trollebergsvägen bör därför snarare betecknas som utgång/nödutgång än som entré. (6)

Buller/Bostäder

I planen lyfts frågan om buller och man tar hänsyn till hur mycket buller som kan komma att alstras fram till och med år 2040. Som underlag i bullerutredningen har ritningarna för det vinnande tävlingsförslaget använts. Redovisningen riskerar dock att bli missvisande, av skäl som anges nedan.

Utredningen visar att förslaget ger 15 dBA bättre utgångsläge än nuvarande Svaneskolan. Dock är bullernivån fortfarande för hög och det beror till övervägande del på ökad tågtrafik framöver. I förslaget görs en simulation över ökad trafik fram till 2040. För att få en rättvis bild så bör även denna simulering innefatta ökad bebyggelse, vilket det inte gör i nuläget. Det är en olycklig asymmetri att beakta simulerade ökade trafiknivåer, men inte samtidigt beakta simulerad förväntad kommande bebyggelse.

Vad gäller detaljplaneläggning och bebyggande av ytan intill (hela Pastor Svane 1) skulle det vara positivt ur bullersynpunkt om det kunde ske i närtid. Planeras det i stället för bostäder i ett betydligt senare skede så ökar riskerna för att dessa inte byggs eller blir försenade på grund av oacceptabla bullervärden från järnvägen. Förvaltningen anser det därför befogat att frågan lyfts om lämpligheten med bostäder på denna tomt, inte minst satt i relation till tomtens centrala läge och de befintliga kommunala behoven. Exempelvis vore det intressant att se hur en byggnation av motions-/idrottshall på den östra delen av tomtens skulle fånga upp och påverka kommande bullernivåer. Möjligen skulle ljudnivåerna bli en ickefråga. Vid byggnation av en idrottshall finns det även fler möjligheter att anpassa fasadmateriell som också kan fungera bullerdämpande. Slutligen ska sägas att de paviljonger som idag finns på tomtens inte bör tas med i beräkningarna, vilket nu är fallet, eftersom de är tillfälliga och kommer att tas bort. (7)

Idrottshall/Bostäder

I planbeskrivningen ges information om att den planerade byggrätten som ingår i detaljplaneförslaget ger utrymme för cirka 2160 gymnasieelever. I närområdet inom 100 m, ligger två gymnasieskolor. En större, Polhemsskolan och en mindre, Jensen gymnasiet (privat). I närområdet ligger också idrottshallen Bollhuset och Centrala

idrottsplatsen, som i sin tur används av eleverna på Katedralskolan och Svaneskolan.

Planområdet omfattar del av fastigheten Pastor Svane 1, där nuvarande Svaneskolan ligger. Förslaget innefattar inga idrottshallar, eleverna på Hedda Andersson kommer istället att nyttja de hallar som planeras vid Arenan.

Idrottsföreningarna i kommunen har framfört att behovet av idrottshallar är mycket stort. Serviceförvaltningen hade gärna sett att det inleddes ett förvaltningsövergripande strategiskt arbete kring framtida behov av idrottslokaler. Inom ramen för ett sådant arbete skulle förvaltningen vilja att man tillsammans ser över möjligheten att i anslutning till nu aktuell detaljplan även planlägga för en hall, som enbart är anpassad för idrott och som inte är tävlingsanpassad. Idrottsaktiviteter som behöver lokaler anpassade för tävling kan med fördel förläggas till Arenan.

På Pastor Svane 1 är det möjligt att bygga en hall till en lägre kostnad som rymmer skol- och motionsidrott; fastigheten i sin helhet rymmer gott och väl två tvåpositionshallar. I det fallet skulle planområdet behöva omfatta hela Pastor Svane 1. Ett alternativ skulle också kunna vara att detaljplanlägga resterande del av fastigheten parallellt med pågående plan.

I det fall som det skulle planeras för en idrottshall på Pastor Svane 1 redan nu så finns det större möjligheter att lösa den bullerproblematik som man nu ställs inför. (8)

Övrigt

I planbestämmelserna görs en reglering kring vad som får uppföras på kryssmark. Förvaltningen ser att detta även bör innefatta transformatorstation vilket bör läggas till som ett förtydligande under planbestämmelser.

I planen lyfts konstinstallationen Spectacolare som en del av Svaneskolans kulturhistoria som präglades av sin tids samhällsidé. Hedda skolan kommer i sin tur spela en stor roll arkitektoniskt för vår tids samhällstänk. Förvaltningen ser att installationen är betydelsefull för flera intressenter. Dock bör detta hanteras i en annan process än i detaljplanen och skrivningarna kring detta bör därför strykas i planbeskrivningen.

På sida 21 i planbeskrivningen återges en tydlig bild av hur platsbildningar och grönstruktur kommer att anordnas på gården. Det finns ett robiniaträd på området som är tänkt som skolans mittpunkt. Trädet är skyddat i planen, vilket är en förutsättning som beaktats i projektet och som tillför fina värden till utemiljön. Planbeskrivningen innehåller dock därutöver vissa detaljer som förvaltningen föreslår stryks, exempelvis att en stor oval bänk ska anläggas på platsen. Risken med den typen av detaljer är att de kan komma att uppfattas som

bindande planering av den som läser planen, men i ett produktionsskede kan behöva ändras på något sätt. (9)

Kommentarer

Byggrättens placering och utformning.

Stadens viktiga institutioner, och Hedda Anderssongymnasiet är ett exempel på en sådan, bör utformas och placeras så att de blir synliga målpunkter som underlättar förståelsen och orienteringen i staden, så att de bidrar med variation och trygghet längs gaturummet och så att de skapar stolthet och glädje över den egna staden.

Stadsbyggnadskontoret menar att den föreslagna byggnaden i sig har goda förutsättningar att bli ett fint tillskott i staden, men att möjligheten att tillföra nya kvaliteter mot Trollebergsvägen inte har utnyttjats tillräckligt.

Trollebergsvägen är en av stadens äldsta infarter och en huvudgata som kopplar västra Lund till stadskärnan. Många kommer att närma sig den nya gymnasieskolan via denna gata. Utifrån resonemanget ovan skulle en placering närmare Trollebergsvägen vara att föredra. Byggnaden skulle få en tydligare och synligare placering i staden, och fönster med verksamhet innanför, placerade tillräckligt nära gaturummet för att väcka intresse hos den som passerar, och en entré som lyser upp och bidrar med liv och rörelse, skulle utan tvekan lyfta upplevelsen längs Trollebergsvägen. En placering längre ifrån Trollebergsvägen ger istället upplevelsen av en baksida.

- 1. Stadsbyggnadskontoret delar Serviceförvaltningens uppfattning att det föreligger en målkonflikt vad gäller byggnadens placering på tomten och att det i korthet handlar om en prioriteringsfråga. Serviceförvaltningen menar att mer ändamålsenliga lokaler till en väsentligt lägre produktionskostnad här ställs mot stadsbyggnadsmässiga hänsyn längs Trollebergsvägen. Stadsbyggnadskontoret menar att det även handlar om orienterbarheten i staden och att ändamålsenliga lokaler inte behöver stå i motsats till god stadsbyggnad. Det finns dock många olika möjliga lösningar. Huruvida Serviceförvaltningens förslag innebär väsentligt lägre produktionskostnader är svårt att bedöma utan alternativa och genomarbetade förslag att jämföra med.*
- 2. Efter bearbetning av förslaget har byggnaden flyttats fram till tio meter från tomtgräns i norr. Serviceförvaltningens bedömning är att denna placering i allt väsentligt möter önskemålen om Trollebergsvägens upplevelse. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att ändringen visserligen gör en viss nytta för synligheten på håll, men att avståndet till gatan fortfarande är för*

- långt för att mer än marginellt förbättra skolans kontakt med gaturummet och de som vistas där. Om byggnaden även placeras med nivåskillnad mot Trollebergsvägen distanseras den ytterligare mot gatan och kontakten mellan gata och byggnad försämras. Detta kan medföra negativa följder för både stadslivet och stadsbilden enligt Stadsbyggnadskontoret. Den fortsatt stora distansen mellan byggnaden och gatan, i kombination med eventuell nivåskillnad, ställer mycket stora krav på landskapsgestaltningen för att tydliggöra skolan och dess indragna entré för de som angör från Trollebergsvägen.*
- 3. Byggnad 2,5 meter från tomtgräns innebär i det här fallet, eftersom fastigheten ligger inskjuten från gatan, att byggnaden skulle placeras 11,5 meter från körbanan. Det är ett ovanligt stort utrymme för att vara i innerstaden. De flesta byggen, stora som små, har ett betydligt mindre utrymme till förfogande utan att gator behöver stängas av.*
  - 4. Ett närmande mot Trollebergsvägen kan lösas på flera sätt. En smalare byggnadskropp, en förskjutning av hela byggnaden eller att en mindre byggnadsdel tillåts sticka fram. Eventuell kostnadspåverkan bör, som alltid, beräknas och sedan avvägas mot de kvaliteter som uppnås.*
  - 5. Stadsbyggnadskontoret har i samarbete med Serviceförvaltningen prövat en flytt av byggnaden mot nordväst (närmare Kärleksstigen och Trollebergsvägen). Serviceförvaltningen valde dock att inte gå vidare med det alternativet.*

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att det är olyckligt att byggnadens funktion och gestaltning mot Trollebergsvägen, som har framhävts som viktig både i tävlingsprogram och juryutlåtande, inte har prioriterats högre i den fortsatta processen.

I en sammanvägning av de olika intressena bedömer dock stadsbyggnadskontoret att den föreslagna placeringen visserligen är olycklig ur ett stadsbyggnadsperspektiv, men att projektets övriga förtjänster får anses uppväga detta. Plankartan ändras därför så att byggnad fortfarande kan placeras nära gata, men att den också kan placeras upp till tio meter från tomtgräns. Stadsbyggnadskontoret vill understryka vikten av att en väl genomtänkt landskapsgestaltning i viss mån kan kompensera för en indragen placering.

- 6. I den fortsatta bearbetningen av förslaget under samrådtiden har Serviceförvaltningen, efter Stadsbyggnadskontorets önskemål, tillfört en entré mot Trollebergsvägen. Entrén är tänkt att fungera som besöksentré till ekonomiprogrammet och som kvällsentré till aula och bibliotek. Syftet med entrén är att tillföra liv och rörelse*

mot Trollebergsvägen. En nödutgång tillför inga sådana värden. Dock regleras denna entré inte i detaljplanen.

Buller/Bostäder

7. *Det är inte möjligt att planera skyddsåtgärder för skoltomten utifrån förutsättningen att intilliggande fastighet ev kommer att bebyggas i framtiden, då detta inte kan säkras i aktuell detaljplan. Ny bebyggelse öster om skoltomten skulle sannolikt minska behovet av ljudreducerande åtgärder på skolans fasad mot öster. Bullerskydd av skolgården bedöms dock vara en större utmaning, och där skulle byggnation i öster endast göra liten, eller ingen, skillnad eftersom skolbyggnaden i sig redan skyddar gården från buller österifrån. Aktuellt detaljplaneförslag inkluderar endast gymnasieskola, inte bostäder. Detta för att göra detaljplaneprocessen för gymnasieskolan, som är ett prioriterat ärende, så tydlig och effektiv som möjligt. Eventuell byggnation öster om skoltomten får hanteras i separat detaljplan. Bullerutredningen har kompletterats inför granskning. Tillfällig paviljong ingår inte längre i beräkningarna.*

Idrottshall/Bostäder

8. *Kommunstyrelsen beslutade 2017-05-23 att behovet av idrottslokaler för de båda skolorna ska läggas in i planeringen för Bollhuset alternativt Sparbanken Skåne Arena. Stadsbyggnadskontoret välkomnar ett förvaltningsövergripande strategiskt arbete kring framtida behov av idrottslokaler. Se även resonemang ovan avseende ny bebyggelses eventuella bullerdämpande effekt på skoltomten.*

Övrigt

9. *Placering av transformatorstation har tagits fram i dialog mellan Serviceförvaltningen och Stadsbyggnadskontoret. Användningsområde har införts på plankartan. Befintliga kulturvärden och konsekvenserna för dessa ska beskrivas i detaljplanen. Både byggnad och utemiljö beskrivs i planbeskrivningen utifrån det förslag som har tagits fram. Planbeskrivningen är inte bindande. Text om bänk runt robinian har tagits bort.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 116-117)

Serviceämnden framför följande i skrivelse:

Syftet med planen är att pröva lämpligheten att uppföra en gymnasieskola på Pastor Svane 1 m fl i Lund. Projektet är i ordets bästa bemärkelse en utmaning, med spännande och viktiga frågeställningar som behöver belysas och bearbetas.

Serviceförvaltningens och stadsbyggnadskontorets medarbetare arbetar mycket nära varandra och har i god och konstruktiv dialog, med respekt för varandras olika roller, hittat vägar framåt. Förvaltningens uppfattning är att planen väl speglar de lösningar som identifierats efter samrådet.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Räddningstjänsten Syd

Yttrande i samråd (aktbilaga 78)

Räddningstjänsten Syd framför i skrivelse att de tagit del av handlingarna och har inget att erinra.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd

Yttrande i granskning (aktbilaga 121)

Räddningstjänsten Syd framför i skrivelse att de har tagit del av handlingarna och att de inte har något att erinra.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

VA SYD

Yttrande i samråd (aktbilaga 76)

VA SYD framför i skrivelse följande:

Allmänna synpunkter

Den föreslagna förtätningen av planområdet kommer att innebära att andelen grönyta minskar. Varje framtagning av ny detaljplan medger en chans till förbättring när det gäller hållbarhet. Städernas förtätning är en utmaning för alla men samtidigt en möjlighet att bidra till att bättre kunna hantera pågående och framtida klimatförändringar. Kan vi bygga robust och hållbart, bidrar det till att staden kan fortsätta växa genom förtätning utan att orsaka problem som kan bli både kostsamma och i vissa fall orsaka onödigt lidande. Eftersom den allmänna platsen i städer i regel är en betydligt mindre del än kvartersmark behöver alla kunna bidra till förbättring för att åstadkomma en robust och hållbar stad.

Natur

Översvämningskartering, sid 15

Förtätning på grönytor, men även förtätningen i sig, kommer att generera både en ökad men också snabbare avrinning från hårdgjorda ytor. Enligt skyfallskarteringen finns det risk för vattenansamlingar av varierande djup i planområdet, de flesta med ett djup mellan 10-30 cm och som mest över 50 cm. Flödesriktningen är söderut och det bör säkerställas att flöden från planområdet inte kommer att orsaka större problem för området söder om Møllegatan. En identifiering av risker samt vilka åtgärder som kan vidtas för att minska denna påverkan bör utföras.

Krav på skyfallsåtgärder i detaljplan kan tillföra mervärden i den fysiska miljön. En anpassning av hårdgjorda eller gröna ytor leder generellt till en förbättring av rådande förhållande. (1)

Markföroreningar, sid 17

I dokumentet "Åtgärdsplan för hantering av dagvatten i befintlig stadsmiljö - Lunds stad", anges att avrinningsområdet Klostergården och den centrala staden har ett dagvatten som innehåller höga halter av föroreningar samt att det bidrar med höga flöden till recipienten, Höje å. Olika fördröjningsåtgärder inom planområden, även om de är små, bidrar tillsammans till en förbättring. (2)

Teknisk försörjning, sid 17

Meningen "Kombinerat dagvatten och spillvatten" ändras till Kombinerat avloppsvatten. (3)

Platsbildningar, grönstruktur och vattenområden, sid 21

Det är viktigt att byggnadens placering och gestaltning inte kommer att bidra till att skapa instängda områden eller att nivåskillnaderna skapar oönskade rörelsemönster för regnvatten. En möjlighet att kompensera för grönska som försvinner är att sätta en grönytefaktor på planområdet. Det finns många möjligheter att skapa gröna värden, en är t.ex. att anlägga ett grönt tak. Gröna tak fördröjer och minskar avrinningen med upp till 50%, ökar den biologiska mångfalden och bidrar till bättre luftkvalitet. (4)

Säkerhet och trygghet, sid 40

I texten anges att skolan kommer att ha sprinklers. Det är inte självklart att det finns möjlighet att leverera dricksvatten till sprinklers. Eventuellt får plats för en bassäng för vatten till sprinkleranläggningen säkras i planen. Kontakta gärna VA SYD tidigt i planeringen gällande möjlighet att få en sprinklerservis. (5)

Kommentar

1. *Planområdet har inga större problem med skyfallssituationen idag. Stadsbyggnadskontoret har gjort bedömningen att med rätt höjdsättning inom detaljplaneförslaget finns goda möjligheter att*

klara skyfall lika bra som idag eller till och med bättre. Parkstråket i väster har goda möjligheter att säkerställa så att befintliga hus väster om planområdet inte får en förvärrad situation. Likaså kan skolgården i söder säkerställa att husen längs Møllegatan inte får en förvärrad situation. Vid utformning av leveransgatan i öster måste utformningen ske så att inte skyfallsvatten på Svanegatan kan leta sig söderut, dock bedöms detta enkelt avvärt. Risker och möjliga åtgärder är alltså identifierade, dock styrs de inte av detaljplanen.

2. *Fördröjning av dagvatten planeras inom planområdet för att uppfylla ett utsläppskrav på 20l/s och hektar med klimatfaktor 1,3.*
3. *Planbeskrivningen justeras enligt ovan.*
4. *Regleringar om grönytefaktor är svåra att säkerställa över tid, därför använder sig Stadsbyggnadskontoret i Lund av andra regleringar i detaljplanen. Planområdet bedöms ha goda möjligheter att bli en grön miljö.*
5. *Serviceförvaltningen har en pågående kontakt med VA Syd angående sprinklerservis till skolan. Längs Svanevägen finns möjlighet att anlägga nergrävd sprinklerbassäng om behov finns.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 120)

VA SYD framför följande i skrivelse:

Vi har tagit del av granskningsunderlaget och har inget att erinra mot planförslaget.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Stadsantikvarien

Yttrande i samråd (aktbilaga 81)

Stadsantikvarien framför följande i skrivelse:

Svaneskolan har stora samhällshistoriska och arkitektoniska värden. Skolan är byggd 1968-70 efter ritningar av Frans Österlin och Hans Westman. I skolans aula finns ett konstverk av John Wipp som är producerat i samräde med arkitekterna under projekteringsfasen av skolan. Skolan byggdes under en tid då den svenska skolan infört grundskolesystemet och urbanisering skapat behov av ett stort antal skolor runt om i landet. För att utreda skolmiljöns kulturhistoriska värde inför planarbetet har en antikvarisk förundersökning genomförts (Antikvarisk förundersökning Svaneskolan /Pastor Svane 1 Lund, 2017-09-04). Undersökningen lyfter fram skolmiljöns kvaliteter på ett utmärkt sätt.

I samrådsförslaget för ny detaljplan redovisas Svaneskolans kulturhistoriska värde både ur samhällshistoriskt perspektiv och ur arkitektoniskt perspektiv. Aulan med den unika platsbyggda konstinstallationen Spectacolare av konstnären John Wipp lyfts fram.

Trots detta menar stadsbyggnadskontoret att Svaneskolan inklusive aula ska rivras. Möjligheterna att kombinera utveckling av en befintlig kulturmiljö och ett nybyggande har i detta fall inte nyttjats. (1) Anledningen till det är att skoltomten minskats i omfång samtidigt som lokalprogrammet ökats i förhållande till den befintliga skolan från 1970. Den nya skoltomten har lagts med gräns och leveransgata rakt över aulabyggnaden vilket hindrar ett bevarande. För att jämka allmänintresset att beakta kulturmiljövärdena och intresset av en god skolmiljö, bör planen omarbetas så att aulan kan integreras i den nya bebyggelsen.

I fråga om den planerade bebyggelsens möte med omgivningen medför den en sammankopplad byggnadskropp i fyra våningar med samma takfotshöjd och takform längs hela kvarteret vilket riskerar att införa en storskalighet som tidigare inte förekommit längs Lunds västra infart där bebyggelsen snarare karakteriseras av mindre och mer varierade volymer. (2)

Kommentar

- 1. I avvägningen mellan olika intressen har stadsutvecklingen samt möjlighet för central lokalisering av gymnasieskolans prioriterats, vilket får konsekvensen att befintliga Svaneskolan, som är kulturhistoriskt värdefull, rivs.*
- 2. Den nya gymnasieskolan är en del av en pågående stadsutveckling mot en tätare stad med innerstadskaraktär i västra Lund. Synen på markutnyttjande i centralt och kollektivtrafiknära läge har ändrats sedan Svaneskolan byggdes för snart 50 år sedan. Den nya skolan kommer både att bli större och rymma fler elever. En institutionsbyggnad, som den nya gymnasieskolan, kan berättiga ett större utrymme i stadsbilden i jämförelse med bostadsbebyggelse. Byggnaden vinklar sig fram längs Svanevägen, vilket speglar bebyggelsen på andra sidan gatan i en ny gestaltning. Det bidrar även till att minska byggnadens upplevda skala och tillför livfulla förplatser mot gatan.*

Ledningsrättshavare m fl

Kraftringen nät

Yttrande i samråd (aktbilaga 61)

Kraftringen nät framför i skrivelse:

Fastighetsägaren ska bli högspänningskund och de kommer själva att uppföra en nätstation inom området. Då det är en privat nätstation kanske detta inte behöver planläggas med bestämmelsen E? Dock behöver Kraftringen dra fram en högspänningskabel till den blivande nätstationen. I planläggningen bör

det därför tas hänsyn till placeringen av nätstationen så att det är möjligt att dra fram erforderliga ledningar till den. (1)

Kraftringen har ledningsrätt (1281K-9540:B1351.1) för el- och fjärrvärmeledningar som går inom planområdet och som påverkas av planförslaget. Det framgår inte av planhandlingarna till vilket nytt läge dessa ledningar är tänkta att flyttas. Går de att flytta till allmän platsmark? Om inte så måste erforderligt u-område reserveras för ledningarna inom kvartersmark. (2)

Kommentar

- 1. Användningsområde för nätstation (E) har införts på plankartan längs Möllegatan, där det även är möjligt att framdra ledningar.*
- 2. Ledningar kan flyttas till gångbanan på Svanevägens södra sida (allmän platsmark).*

Yttrande i granskning (aktbilaga 122)

Kraftringen nät framför följande i skrivelse:

Kraftringen har tagit del av detaljplan för Pastor Svane 1 m fl i Lund och vi har inga synpunkter.

Övrigt önskemål:

Runt området finns det gamla stadsgasledningar som idag inte är i drift, men som i framtiden skulle kunna användas för relining av nya gasledningar. Finns det möjlighet så önskar vi att bli informerade om ledningar av denna typ påträffas i marken.

Kommentar

Kraftringens önskemål har vidarebefordrats till Serviceförvaltningen. Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Kraftringen fjärrvärme

Yttrande i samråd (aktbilaga 82)

Kraftringen fjärrvärme framför i skrivelse:

Kraftringen har en fjärrvärmeledning som går genom fastigheten mellan Svanevägen och Möllegatan. Kraftringen har under våren och fortsatt nu under hösten arbetat tillsammans med en av Lunds kommun inhyrd konsult, med en lösning för att byggnation ska kunna genomföras samtidigt som fastigheterna försörjs med fjärrvärme.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Yttrande i granskning (aktbilaga 105)

Kraftringen fjärrvärme framför i skrivelse att fjärrvärmeledningen till Möllegatan har byggts om.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Svenska Kraftnät

Yttrande i samråd (aktbilaga 62)

Svenska Kraftnät framför i skrivelse att de inte har något att erinra.

Kommentar

Yttrandet föranleder ingen åtgärd

TeliaSonera Skanova Access AB

Yttrande i samråd (aktbilaga 77)

TeliaSonera Skanova Access AB framför i skrivelse att:

Skanova har kabelanläggningar inom berört planområde, vilka kommer att beröras av planens genomförande. Kabelanläggningarnas läge framgår ungefärligt av bifogad karta. Skanova har med anledning av detta följande synpunkt som vi vill få införda i genomförande-beskrivningen:

1. Vi vill helst inte alls flytta på detta 7k block i betong. Det är ett större knippe med ledningar som går i denna betongkanalisation. (Grön linje, heldragen och streckad, längs Trollebergsvägen)
2. "Flyttningar eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa Skanovas kabelanläggningars funktion ska bekostas av exploitören/fastighetsägaren."

Kommentarer

1. *Användningsgräns har flyttats så att ledningen ligger inom allmän platsmark. Egenskapen "Mark som inte får bebyggas" (prickad*

mark) har införts på mark inom 5 meter från ledning. Inmätning kommer att ske inför byggnation.

2. *Genomförandebeskrivningen har kompletterats med följande:
"Flytt av eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa befintliga ledningars (exempelvis fjärrvärmeledning inom planområdet) funktion ska bekostas av kommunen om inte annat gäller till följd av markavtal mellan ledningsdragande verk och kommunen."*

Organisationer och föreningar

Föreningen gamla Lund

Yttrande i samråd (aktbilaga 52)

Föreningen gamla Lund framför följande i skrivelse:

Det är anmärkningsvärt att planen inte omfattar hela kvarteret, eftersom utbyggnaden inom planområdet måste ses i sammanhang med hur kvarterets östra del, utanför planområdet, kommer att disponeras. Kvarterets helhetskomposition - som behandlades i arkitekttävlingen i början av 2018 - har avgörande betydelse också för utformningen av skolan inom planområdet. Det är också anmärkningsvärt att arkitekttävlingens idéer för kvarterets östra del överhuvudtaget inte nämns i planbeskrivningen. Tävlingsförslaget som detaljplanen bygger på, föreslår bostadsbebyggelse i kvarterets östra del, vilket innebär rivning av Svaneskolans matsal och av aulan, vilken är totalgestaltad av John Wipp som konstverket "Spectacolare". Alla tävlingsförslagen förutsätter rivning av aulan. (1)

En närmre granskning av plangränsen visar att denna går genom aulans västra del. Detaljplanen redovisar en leveransgata inom aulans område, vilket förutsätter rivning av åtminstone en del av aulan. Eftersom detaljplanen faktiskt gör intrång på aulan, är det än mer anmärkningsvärt, att planen inte omfattar hela kvarteret och att det inte uttryckligen nämns att aulan, som till största delen ligger utanför planområdet, måste rivas. (2)

Samrådshandlingen beskriver John Wipps konstverk som värdefullt men diskuterar inte dess bevarande. Föreningen Gamla Lund ser det som ytterst angeläget att aulan bevaras och får ingå i den nya skolanläggningen, antingen på befintlig plats eller inbyggd i det nya byggnadskomplexet, men detta torde kräva en planjustering och helst en utvidgning av planområdet till hela kvarteret.

John Wipp (1927-2005) var en av Sveriges främsta monumentalkonstnärer med över femtio offentliga verk från Trelleborg i söder till Kiruna i norr. Han var under åren 1968-1971 professor i måleri och föreståndare för monumentalskolan vid Kungl.

Konsthögskolan i Stockholm och åren 1971-1978 universitetslektor i formlära vid L TH:s arkitektskola i Lund. Han har utfört utsmykningsuppdrag över hela landet på beställning såväl av Statens

konstråd som av kommuner och landsting och privata uppdragsgivare. Som hans huvudverk räknas totalgestaltningen i början av 1970-talet av Svaneskolans aula, som på uppdrag av Lunds skolstyrelse och konstnämnd utfördes i samarbete med arkitekten Fritz Österlin vid Hans Westmans arkitektkontor. John Wipps Spectacolare är inte en konventionell "utsmyckning" utan en konstnärlig gestaltning av ett helt rum, ett pionjärverk i modern svensk konsthistoria flera år före de omtalade "grottrummen" i Stockholms tunnelbana. Även armaturen och stolarna utformades i enlighet med konstnärens intentioner som delar av helheten, vilken kan ses som en poetisk-konstnärlig allegori över de fyra elementen. Detta var en helt unik och imponerande satsning av Lunds kommun för snart femtio år sedan, och aulan har i många år även använts även som teater.

Spectacolare bör på grund av sitt stora uniktvärde och sin höga konstnärliga kvalitet få skydd enligt kulturmiljölagen. Som en jämförelse kan nämnas att Kiruna kommun planerar att flytta John Wipps 70 kvm stora väggmosaik Djungelinteriör från 1958 i Kirunas simhall till ett nytt badhus i samband med byggandet av ett nytt centrum öster om staden, eftersom stadens gamla centrum kommer att rivras på grund av malmbrytningen. Det vore ytterst märkligt om man i Wipps egen hemstad skulle förstöra hans främsta konstnärliga verk, när man samtidigt i gruvstaden i nordligaste Sverige planerar att för stora kostnader flytta ett annat dyrbart monumentalverk av Wipp. Föreningen Gamla Lund yrkar sammanfattningsvis bestämt på att Svaneskolans aula med John Wipps Spectacolare bevaras i sin helhet och att den vinnande arkitektfirman får i uppdrag att omarbete sin ritningar så att det unika konstverket integreras i den planerade nya gymnasieskolan. (3)

Kommentar

- 1. Möjligheten att kombinera den nya gymnasieskolan med bostäder har delvis utretts i samband med arkitekttävling för gymnasieskolan. Eventuell fortsatt prövning hanteras i separat detaljplan. Aktuell detaljplane förslag inkluderar därmed endast gymnasieskola, inte bostäder. Detta för att göra detaljplaneprocessen för gymnasieskolan, som är ett prioriterat ärende, så tydlig och effektiv som möjligt.*
- 2. Planbeskrivningen har, under Konsekvenser, Kulturhistoriskt intressant bebyggelse, förtydligats avseende rivning av aulan.*
- 3. I avvägningen mellan olika intressen har stadsutvecklingen samt möjlighet för central lokalisering av gymnasieskolans prioriterats, vilket får konsekvensen att befintliga Svaneskolan (inklusive aulan), som är kulturhistoriskt värdefull, rivs. I planbeskrivningen beskrivs, i stycket om konsekvenser av planförslaget, möjligheten att modifiera konstverket Spectacolare så att det kan bli en del av den nya gymnasieskolan, alternativt att det kan flyttas till en annan plats.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 108)

Föreningen Gamla Lund motsätter sig rivning av Svaneskolans aula med konstverket Spectacolare.

Föreningen menar att det är orimligt att en detaljplans genomförande får till konsekvens att bebyggelse utanför planområdet måste rivas. De menar också att det inte finns någon motsättning mellan ett bevarande av Spectacolare och nybyggnad av skola eller andra intressen, utan att det är en fråga om hur man bäst förenar ett bevarande med utformningen av den nya gymnasieskolan. (1)

Föreningen Gamla Lund konstaterar att det finns en möjlighet att bevara konstverket genom att flytta det till annan plats. Bevarande av konstverket ses av föreningen inte bara som en angelägenhet för konstnären John Wipps efterlevande, utan också som ett allmänt kulturhistoriskt intresse för staden.

Föreningen Gamla Lund vidhåller att de ser det som ytterst angeläget att aulan bevaras och får ingå i den nya skolanläggningen, eller att konstverket på annat sätt inbyggs i den nya skolbyggnaden. (2)

De upprepar därför yrkandet från samrådssvaret att Svaneskolans aula med John Wipps Spectacolare bevaras i sin helhet och att den vinnande arkitektfirman får i uppdrag att omarbete sina ritningar så att det unika konstverket integreras i den planerade gymnasieskolan.

Kommentar

- 1. Inför framtagandet av detaljplanen har en arkitekttävling genomförts. I tävlingsprogrammet beskrivs Svaneskolan som kulturhistoriskt värdefull och att det är positivt om delar av den befintliga bebyggelsen integreras i det nya förslaget, under förutsättningen att det går att kombinera med övriga förutsättningar i tävlingsprogrammet och inom angivet kostnadstak. I det vinnande förslaget presenteras, liksom i övriga inlämnade förslag, en lösning där befintliga byggnader rivs för att ge plats åt den nya skolan. Det vinnande förslaget har sedan utgjort underlag för detaljplanen. Aulan ligger delvis inom planområdet och en av detaljplanens, och arkitektförslagets, konsekvenser är att den behöver rivas.*
- 2. Lunds Konsthall har, efter granskningen av detaljplanen, inlett en dialog med Anne de Laval Wipp om hanteringen av konstverket Spectacolare.*

Kommunala funktionshinderrådet Lund

Yttrande i samråd (aktbilaga 65)

Kommunala funktionshinderrådet Lund framför i skrivelse följande:

Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten att uppföra en gymnasieskola, Hedda Anderssongymnasiet. Skolbyggnaden ska ha

entréer mot Trollebergsvägen och Stadsparken. Planen inkluderar även drygt 1 600 m² parkmark.

Kommunala funktionshinderrådet vidhåller synpunkterna i sitt yttrande i våras inför valet i tävlingen om vem som skulle få uppdraget att gestalta skolan och vill lägga till följande:

Det är bra att en certifierad tillgänglighetskonsult ska tydliggöra tillgänglighetskraven. Funktionshinderrådet ser fram emot en grundlig tillgänglighetsbeskrivning inför granskningskedet. (1)

Parkering och angöringsplatser

För att angöringsplatser på Svanevägen ska fungera behöver nivån jämnas ut. Annars får personer med rullstolar och rollatorer problem att ta sig in och ur fordon.

Under tillgänglighetsstycket på sidan 39 står det att "handikapparkering kan placeras inom 25 m från entréer". Kravet är "parkeringsplatser för rörelsehindrade ska kunna ordnas efter behov inom 25 meters gångavstånd från en tillgänglig och användbar entré till publika lokaler.." (BBR 3:122). Eftersom det står på sidan 21 att "I den urbana delen kommer landskapet att delas upp i små terrasser som leds in mot skolans entréer. Terrasseringen skapar tillgängliga stråk samtidigt som det strukturerar flödena för gående och parkering av cyklar. Vid entréer koncentreras terrasserna och skapar sociala rum med sittplatser. Här kommer större delen av cykelparkeringarna och tillgänglighetsparkering att placeras liksom att hämta-lämna funktionen kommer att anordnas här." Det är viktigt att observera att när marken är terrasserad kan ett gångavstånd blir betydligt längre än fågelvägen. (2)

Behovet att parkera cyklar vid skolan kommer att öka. Med elcyklar kommer elever och lärare att kunna pendla längre sträckor. Cykelparkering behövs även för stora cyklar. Cyklar som inte står i ställ brukar vara ett problem för personer med rörelsenedsättning eller synnedsättning, varför funktionshinderrådet tycker att det är viktigt att antalet cykelparkeringsplatser minst ska vara enligt normen. (3)

Gångbanor och utemiljö

Gångbanor ska vara separerade från cykelbanor (BFS 2011 :5 ALM 2 §7).

Ljudnivåerna på skolgården behöver säkerställas. I det sydöstra hörnet av skolgården uppgår maximalnivån till 80 dBA år 2040. På en ny skola bör maximal ljudnivå 70 dBA inte överstigas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedelsdygn. (4)

På sidan 20 i planbeskrivningen står det: "Gestaltning av skolans utemiljö ska ta sin utgångspunkt i platsens nivåskillnader och bestå av två distinkt olika delar." Var går nivåkurvorna? Hur stora är nivåskillnaderna? Var ska nivåskillnaderna tas upp genom terrasseringarna på respektive sida av huset? Förprojektering med

höjdsättning kommer att tas fram inför detaljplanens granskningskede vad avser vattenflöden. Det är också viktigt att höjdsättningen vad avser tillgänglighet utreds. Terrasseringarna på skolgården kommer nämligen att innebära svårigheter för personer med rörelsenedsättning att ta sig fram. (5)

Innemiljö

Funktionshinderrådet önskar att den certifierade tillgänglighetskonsulten till granskningskedet visar hur ljudmiljön inomhus ska lösas med de öppna planlösningarna från våning till våning.

Hur ska skolans innemiljö anpassas för ett mer extremt klimat? Kan de stora glasytorna skärmas av? Vilken kapacitet ska luftkonditioneringen ha? Det blev problem med det relativt nybyggda Klostergårdens bibliotek i somras. När yttertemperaturen steg blev problemen tydliga i bibliotek och fritidsgård som tvingades stänga p.g.a. värmen. (6)

Kommentar

- 1. Detaljplanen styr inte tillgänglighetsfrågor i detalj, utan skapar endast utrymme att lösa dessa. Därför bedöms en grundlig tillgänglighetsbeskrivning passa bättre in i Serviceförvaltningens process för framtagande av detaljutformning än inför detaljplanens granskningskede.*
- 2. Den detaljerade utformningen styrs inte detaljplanen, synpunkterna skickas därför vidare till Serviceförvaltningen.*
- 3. Enligt erfarenheter från andra gymnasieskolor och andra kollektivtrafikhärla projekt så är en reducerad parkeringsnorm enligt vad som anges i planbeskrivningen motiverad. Att cyklar parkerade utanför ställ står i vägen för personer med rörelsenedsättning eller synnedsättning är naturligtvis inte önskvärlt. Skulle behovet av cykelparkering i framtiden öka så finns det möjligheter att med tekniska lösningar utöka denna, exempelvis med cykelparkering i tvåvåningställ.*
- 4. Högsta maximalnivå på skolgården finns i södra delen av planerad skolgård och är orsakad av tågtrafik. Maximala ljudnivån uppgår till som högst ca 75 dB(A) och sjunker ju närmare skolbyggnaden man kommer. Maximala ljudnivåer orsakade av vägtrafik är låga och uppgår till som högt ca 75 dB(A) nära Möllegatan men underskrider generellt 70 dB(A) på skolgården. Det bör observeras att den tunga trafiken, vilken ger upphov till maximalnivåerna, på Möllegatan uppgår till endast motsvarande ca 1 tungt fordon i maxtimmen.
Ljudnivån på skolgården bör dock vägas mot andra fördelar som en i staden centralt placerad gymnasieskola medför. Närheten till Lund C och andra knutpunkter möjliggör för att ta sig till skolan med kollektivtrafik. Den centrala placeringen möjliggör även att*

anställda och elever inom Lunds tätort har mycket goda möjligheter att ta sig till skolan med gång eller cykel. Detta har stora fördelar, inte minst ur klimatsynpunkt jämfört med en mer perifert placerad skola. Därför anser Stadsbyggnadskontoret att vinsterna med en centralt placerad gymnasieskola överväger överskridandet av Naturvårdsverkets riktlinjer vad gäller bullernivåer på skolgård.

5. *De två distinkt olika delarna av skolgården avser entrésidan mot Svanegatan respektive den större gården mot söder. Vid förprojekteringen av marken tas hänsyn till både tillgänglighet, dagvatten och andra aspekter för att säkerställa tillräckligt utrymme för att kunna skapa en användbar miljö.*
6. *Frågor angående innemiljön regleras inte av detaljplanen, de vidarebefordras därför till Serviceförvaltningen.*

Övriga

Många av de yttranden som har inkommit i samrådet och granskningen berör liknande eller samma frågor. Dessa bemöts under ett antal tematiska rubriker nedan (från *Beslut och utredningar utanför detaljplan till Parkskolan*). Större delen av de tematiska styckena är kommentarer till yttranden efter samrådet. De kommentarer som har tillkommit efter granskning markeras med texten *Kommentar efter granskning*.

Övriga frågor bemöts direkt efter respektive yttrande.

Yttrandena är sammanfattade. De finns att tillgå i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Beslut och utredningar utanför detaljplan

I samband med planeringen av en ny gymnasieskola i Lund har kommunstyrelsen och kommunens nämnder tagit fram olika utredningar och fattat beslut i flera frågor. Dessa utgör förutsättningar för detaljplanen. Många av de synpunkter som har inkommit i samrådet och granskningen för detaljplanen rör dessa utredningar och beslut. Synpunkter på kommunala beslut och utredningar som har föregått ansökan om detaljplan eller inte ingår i detaljplanprövningen bemöts inte i detta granskningsutlåtande. Det rör sig exempelvis om:

Kommunstyrelsen beslutade 2017-05-23:

- Att en ny gymnasieskola för minst 2000 elever ska uppföras på Svaneskolans tomt.

- Att Parkskolan som idag används av ISLK efter deras flytt till nya lokaler används som grundskola för skolår 7-9 med ca 400 elever.
- Att Svaneskolans lokaler används av gymnasieorganisationen i avvaktan på att den nya gymnasieskolan är klar.
- Att behovet av idrottslokaler för de båda skolorna läggs in i planeringen för Bollhuset alternativt Sparbanken Skåne Arena.
- Att uppdra åt byggnadsnämnden att pröva möjligheten att kombinera ny gymnasieskola med bostäder på Svaneskolans tomt.

Övriga beslut:

- Att Hedda Anderssongymnasiet ska påbörja sin verksamhet på Svaneskolan höstterminen 2018. (Utbildningsnämnden 2017-11-15)

Kommentar efter granskning:

- PM - Stadsbyggnadsinriktning för den nya gymnasieskolan (2017-05-28, revidering i enlighet med Byggnadsnämndens beslut 2017-09-13)
- Rivningslov för Svaneskolan (Byggnadsnämnden 2018-09-11)
- Bygglov för om- och tillbyggnad av Parkskolan (Byggnadsnämnden 2018-11-22)

Utredningar och andra dokument

- Tomtutredning "En ny gymnasieskola i Lund" (2016-01-18, rev 2016-04-13).
- Upphandlingsdokumentet för byggentreprenad avseende Hedda A. Gymnasiet" (Dm 2017/0333).

Möjligheten att kombinera den nya gymnasieskolan med bostäder har delvis utretts i samband med arkitekttävling för gymnasieskolan. Eventuell fortsatt prövning hanteras i separat detaljplan.

Aktuellt detaljplaneförslag inkluderar endast gymnasieskola, inte bostäder. Detta för att göra detaljplaneprocessen för gymnasieskolan, som är ett prioriterat ärende, så tydlig och effektiv som möjligt.

I detaljplanen prövas enbart lämpligheten att uppföra en gymnasieskola för 2160 gymnasieelever på Svaneskolans tomt.

Kommentar efter granskning:

I detaljplanen prövas lämpligheten att uppföra en gymnasieskola enligt planansökan, det vill säga en skola för 2160 elever på Svaneskolans tomt. I detta granskningsutlåtande bemöts de frågor som hanteras i detaljplanen, det vill säga konsekvenserna av att en skola enligt ansökan genomförs. Detta återspeglas även i granskningsutlåtandets upplägg, där synpunkter på exempelvis

hur valet av tomt gjordes före planansökan, nämns kort och hänvisas till detta avsnitt, *Beslut och utredningar utanför detaljplan*.

Det har bland annat inkommit synpunkter avseende framtida byggnation på tomten sydost om skolan, huruvida det finns elevunderlag för en ny stor gymnasieskola, om det är rimligt och lämpligt att elever från andra kommuner pendlar till Lund, kapitalförstöring och klimathänsyn när man river och bygger nytt, att beslut om Svaneskolan har fattats av Kommunstyrelsen och inte av Kommunfullmäktige. Synpunkter på kommunala beslut och utredningar som har föregått ansökan om detaljplan, eller inte ingår i detaljplaneprovningen, bemöts inte i detta granskningsutlåtande. Ett långt yttrande med många synpunkter kan därför få en ganska kort sammanfattning, och bemötandet/svaret kan upplevas som otillräckligt. Enligt stadsbyggnadskontoret är det dock inte hanterbart att i en detaljplan bemöta samtliga synpunkter, det vill säga även de som ligger utanför detaljplaneprovningen.

Samtliga yttranden är allmän handling och finns att tillgå i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Dialog och information

Barns och ungas inflytande

I rapporten Lärmiljöer Hedda Anderssongymnasiet, framtagen av Lunds kommun, redovisas riktlinjer för skolans lärmiljö. I processen har personal, elever och externa resurspersoner involverats.

Elever från Svaneskolan och gymnasieskolorna har deltagit i workshop om lärsituationer och goda lärprocesser. Resultatet redovisas som bilaga i rapporten.

På Ungdomstinget, där ungdomar från hela Lund har möjlighet att delta, har frågan om vad som är viktigt i en framtida skola diskuterats.

Resultatet redovisas som bilaga i rapporten.

Hedda Anderssongymnasiet har under hösten 2018 haft workshop med de nya studenterna och elevrepresentanter har deltagit i workshop med lärarna.

Samrådsförfarandet

Byggnadsnämnden ska höra kända sakägare och de kända bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs. Till kända sakägare räknas grannar med gemensam tomtgräns, så kallade rågrannar, samt grannar på andra sidan mindre gator och vägar. De kända sakägarna sammanställs i en fastighetsägareförteckning som sedan används som underlag för utskick av underättelser om detaljplanen. Stadsbyggnadskontoret gör en bedömning av vilka som kan anses vara kända sakägare, slutlig bedömning av vem som är sakägare avgörs av domstol.

Plansamråd och granskning för detaljplanen kungjordes i Sydsvenska dagbladet och Skånska Dagbladet samt infördes på Lunds kommuns digitala anslagstavla. Underrättelse om plansamråd och granskning sändes samtidigt ut till kända sakägare (*kommentar efter granskning*). Detaljplanen ställdes under samråds- och granskningstiden ut på kommunhuset Kristallen och Lunds Stadsbibliotek och kunde ses i sin helhet på Lunds kommuns hemsida.

Övrig information

2017-11-07 hölls ett informationsmöte för allmänheten i Svaneskolan.

Kommentar efter granskning: Inför mötet gick

Serviceförvaltningen ut med information i följande kanaler:

- Lund.se
- Annonser i Sydsvenskan, Skånska Dagbladet och Lokaltidningen
- Direktutskick genom Tidningsbärarna till de cirka 500 hushåll som ligger närmast fastigheten Pastor Svane 1 m fl (Jutahusen, kv Kilen och kv Gasverket)

Serviceförvaltningen ställde efter informationsmötet samman frågor och svar och publicerade dessa på Lund.se. Sidan har uppdaterats med anledning av samrådet och publiceras nu som länk till samrådshandlingarna.

Mötet gav Stadsbyggnadskontoret värdefull information om området idag avseende trafiksituation med mera, och om omkringboendes tankar angående den föreslagna skolan.

Mötet hölls dock i ett tidigt skede och kommunen hade vid den tidpunkten inte svar på alla frågor. Ambitionen har varit att i Serviceförvaltningens sammanställning och i samrådshandlingarna ge de omkringboende efterfrågad information. Detta granskningsutlåtande innehåller ytterligare förtydliganden. Frågor kan också besvaras av planhandläggaren eller annan berörd medarbetare på Lunds kommun.

Det har även hållits en arkitekttävling om gymnasieskolan. Dagspressen har rapporterat om tävlingen, de olika förslagen och juryns beslut. I mars 2018 gavs allmänheten möjlighet att ta del av de fyra arkitektförslagen när de ställdes ut i Kristallen.

Kommentar efter granskning: När ett förslag till en detaljplan upprättas ska kommunen samråda med olika intressenter. Syftet är att förbättra beslutsunderlaget genom att samla in kunskap om det aktuella planområdet. Syftet är också att ge intressenter som berörs insyn i arbetet med att ta fram en detaljplan och möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Formen för samråd styrs inte av plan och bygglagen utan kan variera från fall till fall.

I aktuell detaljplan höll Stadsbyggnadskontoret tillsammans med Serviceförvaltningen och Utbildningsförvaltningen ett möte tidigt i processen. De frågor som framfördes då har bemötts i Serviceförvaltningens sammanställning efter mötet och, tillsammans med inkomna yttranden i samråd och granskning, i detta granskningsutlåtande. Det har under detaljplaneprocessen även funnits möjlighet att kontakta planhandläggare eller annan berörd medarbetare på kommunen för frågor och synpunkter.

I flera av de inkomna yttrandena beskrivs att de omkringboende upplever att de inte blir lyssnade på och att deras synpunkter inte tas på allvar. I yttranden ifrågasätts även om det går att påverka detaljplanen, delvis eftersom många för projektet avgörande beslut har fattats före eller parallellt med detaljplaneprocessen (se *Beslut och utredningar utanför detaljplan*).

I en detaljplan ska många intressen vägas mot varandra. En ny skola som ger 2160 elever möjlighet till en gymnasieplats i Lund är ett allmänt intresse som ska vägas mot de enskilda eller allmänna intressen som har framkommit under detaljplaneprocessen. Att detaljplaneförslaget inte ändras enligt allas önskemål innebär inte att synpunkterna inte har tagits emot eller tagits på allvar, men att det i sammanvägningen av olika intressen har bedömts att andra intressen bör väga tyngre.

Skolbyggnad

Yta och planlösning

I PM - Stadsbyggnadsinriktning för den nya gymnasieskolan (2017-05-28, revidering i enlighet med byggnadsnämndens beslut 2017-09-13) uppskattades att skolverksamhet för upp till 2000 elever skulle kräva cirka 22 000 BTA m². Därefter har frågan utretts vidare genom arkitekttävling och efterföljande projektering. Skolan är nu, enligt förslag som har utarbetats av Wingårdhs arkitektkontor i samarbete med Lunds kommun, 24 300 BTA för 2160 elever.

Skolbyggnadens planlösning hanteras i bygglovsprocessen.

Solljus

Den föreslagna skolbyggnaden kommer på eftermiddagarna under vinterhalvåret att skugga de nedre våningarna på de tre närmsta punkthusen inom kv Gasverket. Vid vår- och höstdagjämning kommer punkthusens västra fasader att få direkt solljus ungefär mellan kl 12.00 och 15.00. Därefter skuggas den nedersta våningen och efterhand även våning två och delvis tre av skolan.

Kommentar efter granskning: I juni och juli nås de närmaste byggnaderna i kv Gasverket inte av någon skugga från skolan. Sent i augusti når skuggan fram till bottenvåningarna runt kl 17.

Byggnaderna längs Möllegatan ligger söder om skolan och påverkas inte av skolans skuggning. I planbeskrivningens redovisning av skuggning har skolans byggnadsvolym kompletterats med teknikutrymmen på tak.

*Skuggning av förslaget vid vår- och höstdagjämning 21 mars/21 september kl 16.
Kommentar efter granskning: Inringad del visar skuggning från teknikutrymme.
Teknikutrymmena påverkar inte skuggningen tidigare på dagen.*

Punkthusen skuggas idag bara till liten del av Svaneskolan eftersom den är både lägre och placerad längre bort. De västra fasaderna (vår- och höstdagjämning lika ovan) får idag direkt solljus från kl 12:00 till kl 17:30, därefter börjar den nedersta våningen skuggas.

Krav på solljus finns i BBR avsnitt 6:323 Solljus. Där anges att i bostäder ska något rum eller någon avskiljbar del av ett rum där människor vistas mer än tillfälligt ha tillgång till direkt solljus. Däremot anger inte BBR något värde för dimensionering eller verifiering av tillräckligt solljus.

Planbeskrivningen har kompletterats med skuggstudier för vintersolståndet, 21 dec, kl 10, 12 och 16.

Kommentar efter granskning. Fastigheten Pastor Svane 1 ligger enligt Översiktsplanen inom område för förtätning. Förtätning medför att fler människor kan bo, arbeta och studera i staden, och att fler får god tillgång till service och kollektivtrafik. Förtätning medför också att det blir tätare mellan husen, och att exempelvis utsikts- och solförhållanden för befintlig bebyggelse kan påverkas av tillkommande bebyggelse.

Stadsbyggnadskontoret menar att sådana konsekvenser är oundvikliga när staden utvecklas och ny bebyggelse läggs till.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att åtgärderna inte innebär betydande olägenhet enligt den mening som avses i 2 kap. 9 § PBL.

Höjd

Huvuddelen av byggrätten är begränsad till fyra våningar (IV). Syftet med regleringen är att skolbyggnaden ska kunna uppföras i max fyra våningar, där varje våning ska ha tillräcklig rumshöjd och tillräcklig plats för teknik med mera. Då dessa utrymmeskrav ännu inte är färdigutredda valde stadsbyggnadskontoret i samrådet att enbart reglera våningsantal, med tanken att våningshöjderna sannolikt inte blir högre än vad som krävs eftersom detta även skulle öka byggnadskostnaderna.

Enbart våningsantal kan dock, utifrån närboendes perspektiv, upplevas som alltför obegränsat avseende byggnadernas höjd. Inför granskning har därför kompletterande bestämmelse om maximal byggnadshöjd införts. Byggnadshöjden uttrycks som plushöjd över nollplanet och motsvarar den planerade byggnadens byggnadshöjd (från mark till överkant fasadens krön/sarg) + 1 meter. Teknikutrymmen kan uppföras på tak inom 45 graders vinkel från högsta medgivna byggnadshöjd, de påverkar då inte beräkningen av våningsantal.

Kommentar efter granskning. Maximal byggnadshöjd enligt ovan medför att teknikutrymmen kan placeras på tak men att dessa, för att inte överskrida byggnadshöjden, måste placeras indragna från fasadlivet. Med en indragen placering blir de inte lika synliga från gatan och påverkar inte heller skuggningen på samma sätt som om de hade placerats i fasadliv.

I det framtagna förslaget är skolbyggnadens höjd 17 meter från mark till takfot i den norra delen och 19,5 meter i den södra delen. Markens lutning tas upp i bottenvåningen vilket innebär att bottenvåningens golv ligger på en lägre nivå i den södra delen. Våning 2-4 har samma bjälklagshöjder. Planbeskrivningen kompletteras med utförligare beskrivning av höjderna.

I yttrande beskrivs att Svanevägen med den nya skolan kommer att upplevas som mörk och skuggig. Dagens Svaneskola är en lägre byggnad än den föreslagna gymnasieskolan och ligger tillbakadragen från Svanevägen. Avståndet mellan gymnasieskolan och bostadshusen på andra sidan gatan blir mindre än idag, det varierar mellan 30 och 50 meter. Även det nya avståndet utgör dock ett förhållandevis brett gaturum i den centrala staden. Byggnaden kommer att skugga gatan mer på eftermiddagen än skolan gör idag, men kommer också med

fönster och entréplatser erbjuda mer ljus, liv och rörelse till gaturummet.

Grönska och utemiljö

Byggnation av den nya gymnasieskolan förutsätter att delar av befintlig vegetation tas bort.

I Lunds kommun inventeras all kommunal mark innan detaljplaneläggning för att säkra gröna värden samt föreslå kompensationsåtgärder där man inte fullt ut lyckas bevara värdefull grönska.

I detaljplanen har parkremsan i väster utökats för att bevara de stora träden längs Kärleksstigen. Den stora robinian på skolgården har försetts med skydd i detaljplan. I detaljplanen regleras även en friyta med minst 3500 m² icke hårdgjord mark för att säkerställa skolgårdens gröna karaktär.

Trafik och luftkvalitet

Trafikprognosen

Planbeskrivningen har uppdaterats med trafikflöden från 2017.

Stadsbyggnadskontoret anser att den prognos för 2040 som har gjorts för bullerutredningen fortfarande är aktuell. Prognosen utgår från ramprogrammet för Lund C och de projekt som programmet innefattar. Därtill har adderats uppskattad alstrad trafik till Hedda Andersson Gymnasium samt den utökning av parkeringsplatser som sker på fastigheten Väster 3:32. Stadsbyggnadskontoret anser att den trafikallstring som anges i planen är rimlig.

Kommentar efter granskning: Stadsbyggnadskontoret arbetar målstyrt med trafiksituationen i Lund. I den nya översiktsplanen anges som mål för resandet att "All resandeökning i Lunds kommun ska ske med gång, cykel eller kollektivtrafik". Med utgångspunkt från detta mål och det omfattande arbete Lunds kommun utför för att uppmuntra till ett hållbart resande anser Stadsbyggnadskontoret att prognoser framtagna genom att räkna upp dagens trafik med generella EVA-tal inte ger en korrekt bild av framtidssituationen utan utgår istället från trafiken i dagsläget och lägger till uppskattad alstring från pågående och planerade projekt som belastar aktuella gator. Trafikmätningar från Trollebergsvägen visar att trafikmängderna har legat på samma nivå sedan år 2000 och prognosen utgår från dessa trafikmängder. Till dessa har lagts uppskattad trafikallstring från Hedda Anderssons gymnasieskola samt från det nya parkeringsgaraget på fastigheten Väster 3:32. I ramprogrammet för Lund C uppskattas dessutom att trafikflödet på

Trollebergsvägen kommer att minska med 1000-2000 fordon/dygn till följd av en minskad genomfartstrafik. Stadsbyggnadskontoret anser därför att framtagna trafikprognos för 2040 är rimlig.

Den nya gymnasieskolans mycket gynnsamma centrala placering i staden medför mycket goda möjligheter att ta sig till skolan med tåg, buss, cykel eller till fots.

Stadsbyggnadskontoret är medveten om den ansträngda trafiksituationen kring Polhemskolan (som flera hänvisar till) och har utrett orsakerna till denna i Tyréns PM "Polhemskolan Lund - nulägesanalys av trafiksituationen" daterad 2018-03-01. Att förstå de bakomliggande orsakerna till dagens trafiksituation vid Polhem är viktigt för att inte en liknande situation ska uppstå vid Hedda Anderssongymnasiet. Den nya gymnasieskolan har dock en mycket gynnsam placering ur trafiksynpunkt, då många elever kan anlända med kollektivtrafik vilket bidrar till att hålla nere biltrafiken.

I planen föreslås infartsförbud längs med plangränsen utmed Trollebergsvägen och cirka 10 meter längs med Svanegatans norra del. Korsningen Trollebergsvägen/Svanegatan kommer att finnas kvar och hämtning/lämning med bil föreslås ske vid 1-2 entréplatser i anslutning till Svanevägen. Trots detta kan en liten del hämtning/lämning komma att ske via Möllegatan. Detta styrs inte i detaljplan.

Kommentar efter granskning: Transporter till Svaneskolan sker redan idag via Möllegatan. Den nya interna kopplingen mellan Svanevägen och Möllegatan är endast avsedd för behörig trafik och bedöms kunna avlasta Möllegatan och korsningen Rådmansgatan/Trollebergsvägen varpå planförslaget bedöms endast ha en marginell påverkan för antalet transporter på Möllegatan.

Parkering

Samnyttjande av parkeringsplatser har lyfts som en möjlighet att hålla nere behovet av antalet parkeringsplatser i området och kan även bidra till minskad trafik till området. Det är dock ingen förutsättning för planens genomförande varför en utredning av detta inte bedöms nödvändig i detta skede. Slutligt beslut om hur skolans parkering löses sker i bygglovsskedet.

Luftkvalitet

Vad gäller luftkvalitet hänvisar Stadsbyggnadskontoret till den luftkvalitetsutredning, utförd av Miljöförvaltningen i Malmö Stad daterad 2017-12-01, som gjordes i samband med den bussomläggning som medförde en stor mängd ökad busstrafik på Spolegatan och Kung

Oscars väg. Utredningen utgick på Spolegatan från ett trafikflöde på 6400 fordon/dygn och en andel tung trafik på 39 %. Utredningen kunde inte visa på något överskridande av de gällande miljökvalitetsnormerna gällande kvävedioxidhalter eller partikelhalter. Spolegatan har ett betydligt större antal trafikerande bussar än vad som rimligtvis kan förväntas trafikera Trollebergsvägen även i ett framtidsscenario. Spolegatan har dessutom ett mycket smalare gaturum (18 m) jämfört med Trollebergsvägen (30-40 m) samt högre bebyggelse vilket har stor inverkan på den lokala luftkvaliteten. Stadsbyggnadskontoret anser därmed att en fördjupad luftkvalitetsutredning inte behöver göras för området kring Hedda Anderssongymnasiet och några åtgärder för befintlig ventilation föreslås heller inte.

Kommentar efter granskning: Det är Stadsbyggnadskontoret som bedömer vilka utredningar som behöver tas fram i planarbetet. Stadsbyggnadskontoret menar att jämförelsen med Spolegatan är relevant för aktuell detaljplan. Efter granskningen har även en skattning av luftkvaliteten vid skolan för dagens situation och för år 2040 tagits fram (2019-01-21). Slutsatsen av skattningen är att området där skolan planeras byggas, inklusive omkringliggande trottoarer, kommer att helt klart ha halter under MKN för alla mått på NO₂ och PM 10. Det är även sannolikt att Lunds lokala miljömål, LundaEko, klaras för dessa ämnen. Miljömålen är målsättningsnormer, medan miljökvalitetsnormerna är lagstyrda och därför de gränsvärden som detaljplanen ska följa. Stadsbyggnadskontoret anser, med stöd av ovan, att en fördjupad luftkvalitetsutredning inte behöver göras för området kring Hedda Anderssongymnasiet.

Förhållande till Trafikverkets anläggningar
Planbeskrivningen har förtydligats angående riskavstånden från järnvägen. Vad gäller olägenheter från järnvägen avseende buller och luftföroreningar ingår de i den totala bedömningen. Vaghållare för omkringliggande gatunät är Lunds kommun, Tekniska förvaltningen. Trafikverkets regelverk är därmed inte tillämpligt.

Kommentar efter granskning: Bedömning av riskavstånd till järnväg utgår från planområdets placering. Att stambanan passeras på väg till eller från skolan påverkar inte denna bedömning.

Kulturvärden

Rivning av Svaneskolan
Svaneskolans kulturhistoriska värden beskrivs i Antikvarisk förundersökning Svaneskolan/Pastor Svane 1 Lund (2017-09-04). Denna finns att tillgå på stadsbyggnadskontoret.

I avvägningen mellan olika intressen har stadsutvecklingen samt möjlighet för central lokalisering av gymnasieskolans prioriterats, vilket får konsekvensen att befintliga Svaneskolan, som är kulturhistoriskt värdefull, rivs.

Serviceförvaltningen har ansökt om och beviljats rivningslov. Ansökan lämnades in eftersom rivningslov krävs för att få besked från MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) angående huruvida de skyddsrum som finns i den befintliga byggnaden ska ersättas eller om de kan avvecklas utan ersättning. MSB lämnar inga förhandsbesked avseende skyddsrum. Vid ansökan till MSB måste rivningslov bifogas. Serviceförvaltningen har, enligt uppgift från Serviceförvaltningen, inte för avsikt att riva Svaneskolan innan detaljplanen är antagen.

Anpassning till befintlig kulturmiljö.

Skolbyggnaden placeras längs Svanevägen där den möter ett relativt brett gaturum och bebyggelse med motsvarande höjd på andra sidan vägen. Jutahuset, med lägre bebyggelse, möts med en grön skolgård och, i söder, skolans matsal i två våningar. Stadsbyggnadskontoret bedömer att förslaget till volym och placering har utformats med hänsyn till befintlig kulturmiljö.

I bevarandeplanen beskrivs byggnader och miljöer ur ett kulturhistoriskt perspektiv. Bevarandeplanen berör inte områdets sociala miljö.

Upplevd trygghet

I flera av yttrandena uttrycks oro för minskad trygghet och ordning i närområdet till följd av den nya gymnasieskolan. Man nämner bland annat rökning, drogförsäljning, kriminalitet, nedskräpning, hög musik, alkoholkonsumtion.

Ett av målen i Översiktsplanen för Lunds kommun är att kommunen främst ska växa genom förtätning i en sammanhållen och resurseffektiv bebyggelsestruktur och att jordbruksmarken så långt som möjligt ska bevaras.

Den nya gymnasieskolan innebär ett effektivt användande av en central tomt, men medför också, som all förtätning, påverkan på omgivningen.

Enligt 2 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, ska byggnader placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte medför betydande olägenhet för omgivningen. Frågan om vad som utgör en betydande olägenhet bedöms bl.a. med utgångspunkt i ett områdes karaktär och förhållandena på orten.

Skolan föreslås placeras i centrala Lund. Stadsbyggnadskontoret menar att det i viss mån får anses ingå i stadslivet att många människor samsas om utrymmet, och att detta ibland kan upplevas som något positivt, och ibland som något negativt.

Det finns dock risk för att genomförandet av detaljplanen medför olägenheter för de omkringboende. De olägenheter som beskrivs i yttrandena skulle, i så fall, inte orsakas av byggnaden i sig utan av enskilda elever. Vidden av eventuella problem är omöjlig att förutse i en detaljplan, de kan bli stora eller inga alls. Stadsbyggnadskontoret menar att eventuella olägenheter bör lösas när/om de uppkommer, och att det då framför allt kommer att krävas sociala åtgärder. Ökad nedskräpning kan lösas med mer frekvent renhållning.

Kommentar efter granskning: Ordningsfrågor är inte en del av detaljplaneprovningen. Dessa frågor bevakas av andra myndigheter. Se även planbeskrivningen, *Konsekvenser för de närboende*.

Synpunkter har inkommit om att en skolgård vänd mot allmän plats gör att önskat beteende riktas mot närliggande bostadsområden. Stadsbyggnadskontoret menar att en skolgård som vänder sig mot omgivande gator och bostadshus, och därmed blir mer öppen och synlig, tvärtom kan leda till att önskat beteendet minskar eller upphör. En sluten och insynsskyddad skolgård kan locka besökare som av olika skäl föredrar att inte synas.

Kommentar efter granskning: Kvarteret Gasverket är öppet för genomgång och ett stort kvarter att runda. Den nya skolan kan därför medföra att fler kommer att röra sig genom området. Det är framför allt den sydöstra entrén mot Svanevägen som kan påverka dessa flöden. Att ta bort entrén mot Svanevägen bedöms dock inte vara lämpligt med hänsyn till skolans kopplingar till staden i övrigt och med hänsyn till möjligheten att angöra. En skola av denna storlek kräver flera entréer, utöver den på tomtens kortsida mot Trollebergsvägen.

Parkskolan

Kommunstyrelsen beslutade 2017-05-23 att Parkskolan ska användas som grundskola för skolår 7-9 med ca 400 elever.

Att flytta Svaneskolans verksamhet till Parkskolan kommer, med största sannolikhet, att kräva om- och tillbyggnader som utlöser bygglovsplikt. I bygglovet prövas åtgärdens planlighet, utformning

och placering, tillgänglighet och användbarhet, lämplighet för sitt ändamål, tomtens anordnande med mera.

Kommentar efter granskning:

Under granskningstiden har Byggnadsnämnden (2018-11-22) beslutat om bygglov för om- och tillbyggnad av Parkskolan.

Yttranden

Maria Gouras

Yttrande i samråd (aktbilaga 38)

Maria Gouras framför i skrivelse att detaljplaneförslaget är olämpligt.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan

- Synpunkter på Tomtutredningen "En Ny Gymnasieskola i Lund" (2016-01-18).
- Synpunkter på "Upphandlingsdokument för byggentreprenad avseende Hedda A. Gymnasiet" (Dm 2017/0333).

Pastorsvanetomten beskrivs i Stadsbyggnadsinriktningen som om den vore belägen invid Stadsparken samt längs med Trollebergsvägen. (1)

I yttrandet beskrivs hur förslaget strider mot Barnombudsmannens samt Boverkets regelverk avseende:

- Att barn och unga ska beredas möjligheter till inflytande. *Se Dialog och information.*
- Konsekvenserna för barn och unga ska analyseras. (2)
- Friytan per elev utomhus på Parkskolan. *Se Parkskolan.*
- Trånga matsalar. *Se Skolbyggnad.*
- Att bevara befintlig vegetation och terräng. *Se Grönska och utemiljö.*
- Tillgång till kollektivtrafik i förhållande till lokaliseringsval för skolor. *Se Beslut och utredningar utanför detaljplan.*
- Undervisningskvalitet när rivning/byggnation/undervisning pågår parallellt. (3)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Idag är det köer och svår framkomlighet vid de tider elever är i rörelse. Fler elever ökar problemen.
- Antagandet att elever som bor utanför tätorten i stor utsträckning använder kollektivtrafik ifrågasätts.
- Det är olämpligt att Möllegatan används för leveranser.
- En kumulativ mätning i form av PAH-simulering måste utföras.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

Två stora gymnasieskolor fördubblar problemen avseende:

- Drogförsäljning på skolans parkering
- Uthyrning på kvällar, utanför skolans kontroll, ökar risk för hög musik, nedskräpning, alkoholkonsumtion, hastighetsöverträdelser.

Resultatet av utförda markprover efterfrågas. (4)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvården.

- I Stadsbyggnadsinriktningen (2017-05-28) står att Svaneskolans historiska värde ska beaktas i fortsatt planarbete. Trots detta föreslås samtliga byggnader rivas.
- Hur passar 4 våningars tät bebyggelse in i ett historiskt bostadsområde där genomsnittshöjden på bebyggelsen är 2-3 våningar?
- Var finns den översiktliga antikvariska förundersökningen?

Många grannar till Svaneskolan har ej erhållit information om samrådsperioden. *Se Dialog och information.*

Hedda Anderssongymnasiets verksamhet har påbörjats utan beslutad detaljplan. (5)

Kommentarer

1. *Formuleringar i den beslutade stadsbyggnadsinriktningen ändras inte i samband med detaljplanen.*
2. *Barnperspektivet beskrivs under rubriken Sociala konsekvenser i planbeskrivningen.*
3. *Rivning och byggnation jämsides med skolverksamhet kommer sannolikt att påverka skolverksamheten på olika sätt. Eftersom det redan idag är en skola på fastigheten krävs dock ingen bygglovsprövning för verksamheten. Se även Beslut och utredningar utanför detaljplan.*
4. *Resultatet av utförda markprover redovisas i planbeskrivningen under rubriken "Markföroreningar". Hela utredningen finns att tillgå på Stadsbyggnadskontoret.*
5. *Eftersom det redan idag är en skola på fastigheten krävs inget bygglov för verksamheten. Se även Beslut och utredningar utanför detaljplan.*

Maria Gouras

Yttrande i granskning (aktbilaga 112)

Karin Göransson

Yttrande i samråd (aktbilaga 118)

Maria Gouras och Karin Göransson framför följande i skrivelse:

Friytan på Parkskolan är för liten. *Se Parkskolan och Beslut och utredningar utanför detaljplan.*

Konsekvenserna för trafiksituationen och luftkvaliteten är inte tillräckligt utredda. *Se Trafik och luftkvalitet.*

Ifrågasätter att rivningslov har beviljats innan lämpligheten för ett gymnasium prövats. *Se Kulturvärden och Beslut och utredningar utanför detaljplan.*

Den planerade bostadsbebyggelsen bör inkluderas i detaljplanen för att inte förlora sammanhanget. *Se Beslut och utredningar utanför detaljplan.*

Glanshagtornen längs Svanevägen bör skyddas. (1)

Markens lutning och byggnadens placering komplicerar byggnadens utförande. (2)

I planbeskrivningen beskrivs att planområdet inte har några större problem med skyfallssituationen idag. Möllegatan har problem med stående vatten redan när det regnar normalt. (3)

Närområdet gavs aldrig ett reellt inflytande på planutformning och genomförande. *Se Dialog och information.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- En dubblering av gymnasieelever i området kommer att få sociala konsekvenser för ett litet bostadsområde och borde därför utredas.
- Idag finns problem med drogförsäljning invid Polhemsskolan. Detta och andra problem som störning nattetid riskerar att förvärras om ytterligare en gymnasieskola byggs i området.

Utöver synpunkter ovan, som är lika i aktbilaga 112 och 118, framför Maria Gouras (aktbilaga 112) även följande:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Beslutet att riva en väl fungerande grundskola för 400 elever och i dess ställe låta upprätta ett gymnasium för 2200 elever – endast 100 m från Sveriges största gymnasium Polhemsskolan (2400 elever) – kommer att medföra olägenhet för boende, elever + familjer, samt miljö och förtjänar därför en mer utförlig utredning.

- Svaneskolans elever får ingen egen skolgård, matsal eller gymnastiksal. *(Redaktionell anmärkning: om Svaneskolan flyttar till Parkskolan)*
- Det är inte trafiksäkert att korsa Svanevägen för att nå Stadsparken. *(Redaktionell anmärkning: om Svaneskolan flyttar till Parkskolan)*

Dialogen har varit bristfällig och samrådstiden har inte innehållit någon form av samråd. *Se Dialog och information.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Eleverna har ingen gymnastiksal på tomten och kommer därför att behöva passera Södra Stambanan som är färdväg för farligt gods. Kommunens bedömning att planområdet ligger 120 meter från stambanan och därmed utanför uppmärksamhetsavståndet borde därför ifrågasättas.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvården.

- De nya skolbyggnaderna är storskaliga och passar inte in i området.

Utöver synpunkter ovan, som är lika i aktbilaga 112 och 118, framför Karin Göransson (aktbilaga 118) även följande:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Varför riva ett fullt fungerande högstadium när det samtidigt behövs fler grundskolor i Lund?
- Parkskolan ligger nära järnväg med buller och miljöfarliga utsläpp och vid en av Lunds mest olycksdrabbade korsningar.
- Politisk ledning har förletts av den inkomstbringande skolpengen.
- Det är oetiskt att locka elever till en gymnasieskola som de med största sannolikhet aldrig kommer hinna undervisas i.

Detta är skickat till alla politiker i kommunstyrelsen. Ingen har återkommit med svar.

Kommentar

1. *Glanshagtornen längs Svanevägen växer utanför planområdet, eventuellt skydd hanteras därför inte i denna detaljplan.*
2. *Tomtens lutning hanterades schematiskt redan i tävlingsförslaget och kommer att lösas i detalj i projekteringen.*
3. *Möllegatan lutar mot sydost och avslutas i en vändplats där vatten kan bli stående. Enligt skyfallskarteringen rör det sig om 0,1-0,3 m vid skyfall (100-årsregn). I detaljplanen ska säkerställas att den inom detaljplanen planerade bebyggelsen klarar skyfall och att skyfallssituationen inte förvärras i området. Genomförandet av*

detaljplanen bedöms inte förvärra dagens skyfallssituation. Stadsbyggnadskontoret har vidarebefordrat synpunkten till VA Syd som ansvarar för dagvattenledningarna. Ansvaret för drift och underhåll av gatubrunnar vilar på kommunen.

HSB:s Brf Gasverket i Lund

Yttrande i samråd (aktbilaga 49)

HSB:s Brf Gasverket i Lund genom Dennis Järpell vice ordförande och Ragnar Anderzén ekonomiansvarig framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

Bostadsrättsföreningen påverkas redan idag negativt av närliggande skolor. Den nya större skolan befaras förvärra situationen avseende:

- Rökning och nedskräpning i närområdet.
- Fler som rör sig genom vårt område.
- Skolgården mot allmän plats medför att ev oönskat beteendet vänds mot närliggande bostadsområden.

Förslag på åtgärder:

Sätt upp staket längs skoltomten/Svanevägen mellan befintliga övergångsställen.

Alternativ sätt upp och bekosta komplettering av befintligt staket på Brf Gasverkets mark på Svanevägen.

Alternativt ta bort den södra ingången så att all gång- och cykeltrafik leds via Trollebergsvägen. (1)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Luftföroreningarna kommer att öka.
- Bilflödet ökar på Svanevägen och Trollebergsvägen.
- Bilar som stannar och släpper av elever eller släpper fram gångtrafikanter och cyklister på övergångsställen ökar koncentrationen av skadliga partiklar i luften.
- Garaget kommer att ha fler parkeringsplatser än tidigare och kommer att påverka trafiken både på Svanevägen och på Trollebergsvägen.
- Genomför en PAH-mätning på Svanevägen och Trollebergsvägen. Ta fram en simulering av framtida värden.

Brf Gasverket befarar att uppförandet av gymnasieskolan Hedda Andersson kommer att innebära ökade kostnader för bostadsföreningen. (2)

Brf Gasverket utgår ifrån att skolbyggnaderna inte blir högre än 7 meter, som det står i detaljplanen. (3)

Kommentar

- 1. Skolans utformning bygger på god tillgänglighet och öppenhet från Svanevägen varför ett staket längs skolan inte är aktuellt. Det är av samma anledning inte lämpligt att ta bort den södra entrén. I gällande detaljplan för kv Gasverket regleras att stråket genom kvarteret ska vara tillgängligt för allmän gångtrafik.*
- 2. Lunds kommun erbjuder sig att köpa marken med gångstråket och därefter även sköta driften så att dessa kostnader inte faller på Brf Gasverket.*
- 3. Befintlig gällande detaljplan reglerar byggnadshöjden till max 7 meter. Aktuell detaljplan föreslås med 4 våningar, samt en maximal byggnadshöjd på +53,5. Byggnadshöjden uttrycks som plushöjd över nollplanet och motsvarar den planerade byggnadens byggnadshöjd (från mark till överkant fasadens krön/sarg) + 1 meter. Teknikutrymmen kan uppföras på tak inom 45 graders vinkel från högsta medgivna byggnadshöjd och påverkar då inte beräkningen av våningsantal.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 124)

HSB:s Brf Gasverket i Lund genom Richard Åkesson ordförande och Dennis Järpell vice ordförande framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

Bostadsrättsföreningen påverkas redan idag negativt av närliggande skolor. Den nya större skolan befaras förvärra situationen avseende:

- Rökning och nedskräpning i närområdet.
- Redan etablerad droghandel. Kommunen bör presentera en plan för hur ökad droghandel ska hanteras.
- Kvarteret Gasverket används redan idag som genomgångsstråk till Hedda Anderssongymnasiet. Den södra ingångens placering, mitt emot Svanevägen 36 och 38, kommer att medföra att eleverna går den närmaste vägen genom bostadsområdet

Inom kvarteret Gasverket bor många äldre personer som använder sina inglasade balkonger. Flera av dessa balkonger kommer att skuggas av skolbyggnaden. Platser med eftermiddagssol och vårsol är mest eftertraktade när man sitter stilla utomhus. *Se Skolbyggnad.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Miljöförvaltningens farhågor om trafikköer och höga luftföroreningshalter beaktas inte.
- Det krävs ett samlat grepp om trafiksituationen från Trolleberg rondellen till Lund C.
- Garaget kommer att ha fler parkeringsplatser än tidigare och kommer att öka trafiken på Svanevägen och Trollebergsvägen.

Brf Bollen

Yttrande i samråd (aktbilaga 50)

Brf Bollen genom Ulf Johansson ordförande framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Innan beslut kan fattas avseende lämpligheten att uppföra en skola måste en trafikutredning och en miljökonsekvensanalys i enlighet med Trafikverkets regler göras.
- Det råder redan idag trafikkaos på Trollebergsvägen och kring Trollebergsrondellen och ett uppförande av ett nytt gymnasium i den storlek som planeras kommer att förvärra situationen ytterligare.

Vi beklagar att vi som angränsande fastighetsägare inte har fått informationen om detaljplanen till vår förening, utan har fått kännedom om den via andra kanaler. *Se Dialog och information.*

Eva Nyström

Yttrande i samråd (aktbilaga 51)

Brf Framtid i Lund

Yttrande i samråd (aktbilaga 72)

Eva Nyström och Brf Framtiden i Lund genom Eva Nyström ordförande, Azad Daran kassör och Milorad Pejic styrelseledamot framför följande i skrivelse:

Detaljplanen för gymnasieskola bör avslås av följande skäl:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Synpunkter på Tomtutredningen "En Ny Gymnasieskola i Lund" (2016-01-18)
- Synpunkter på "Upphandlingsdokument för byggtreprenad avseende Hedda A. Gymnasiet" (Dm 2017/0333)
- Synpunkter på handläggning/beslutsprocesser utanför aktuell prövning av detaljplan.
- Synpunkter på planområdets utbredning.
- Synpunkter på att skolan saknar idrottshall.
- Synpunkter på skolans lokalisering.
- Synpunkter på att ökad pendling och nedläggning av skolor på övriga orter försenar en nödvändig klimatomställning.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Fler parkeringsplatser, möjligt kongresscenter vid gamla Tingsrätten, ny bebyggelse på resterande del av Pastor Svane 1 kommer att medföra ökad trafik. Även dessa bör ingå i utredningen av miljökonsekvenserna.
- Elevers resvanor har uppskattats genom att tillfråga 100 elever på Polhem.
- Trafikflöden har mätts per dygn och är dessutom gamla. Det är trafikflöden vid toppar, samt stillestånd som är intressanta - både för framkomlighet och föroreningar.
- Bilar som stannar och släpper av elever eller släpper fram gångtrafikanter och cyklister på övergångsställen ökar koncentrationen av skadliga partiklar i luften.
- Leveranstrafik till skolan är inte medräknad.
- Det blir mer busstrafik.
- Trafikmätningarna är gamla och visar inte toppar.
- Miljökonsekvenser är otillräckligt utredda. Mätningar av polyaromatiska kolväten bör företas.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Parkskolan.

- Parkskolan ligger inte inom säkerhetsavstånd från järnvägen.
- Högstadium på Parkskolan är inte tillräckligt utrett avseende ytbehov, transport till matsal, aula och idrott

Synpunkter på Stadsbyggnadsinriktning för den nya gymnasieskolan (2017-05-28, reviderad 2017-09-13):

Man hävdar hälsovinster med att gå i trappor samtidigt som elever ska pendla utifrån och idrottshall inte planeras inom rekommenderat avstånd.

"Entré och välkomnande entréplats mot Stadsparken" Det ligger ett stort oplanerat område av Pastor Svane 1, bebyggelse samt järnväg mellan nu skisserade HAG och Stadsparken. (1)

Önskar analys av skolstorlekens och pendlandets påverkan på elevers resultat, närvaro och avhopp från studierna. (2)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvärden.

- Anmärkningsvärt att överklagan av rivningslov av Svaneskolan ska ske samtidigt som detaljplan för gymnasiebygge på del av tomt Pastor Svane 1 är ute till samråd. Om detaljplanen överklagas och underkänns, riskeras en oersättlig förlust av immateriella värden samt en betydande kapitalförstöring.
- Svaneskolan upplevs som en del av kvarteret Jutahusen medan Polhemsskolan upplevs som en gräns. Med HAG får vi en ny gräns och kvarteret upplevs amputerat.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Skolbyggnad.

- 5-våningshus kommer att ge infarten mot Lund och Stadsparken ett mörkt och skuggigt intryck.
- 3 istället för 4 våningar förordas för att mildra bristen på ljus.
- Ytan per elev blir alldeles för liten.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Stora skolenheter kan öka risk för anonymisering och skapar inte den samhörighet som bidrar till trivsel. Andra krafter kan istället komma att få en stor inverkan: Ökad droghandel, kriminalitet. Se även (2).
- Den nya större skolan befaras förvärra situationen avseende rökning och nedskräpning i närområdet.
- Parkområdet mot Møllegatan riskerar att bli en otrygg plats, innesluten mellan skola och bostäder.

Bilaga: Överklagan om rivningslov av Pastor Svane 1

Kommentarer

1. *Formuleringar i den beslutade stadsbyggnadsinriktningen ändras inte i samband med detaljplanen.*
2. *Detaljplanen möjliggör en skola men reglerar inte varifrån eleverna kommer. Skolan är relativt stor men har till sin utformning brutits ner i olika "arenor" (Rapport Lärmiljöer Hedda Anderssongymnasiet). Skolan utgörs av fyra gymnasieenheter om cirka 540 elever. Varje enhet kan i sin tur delas in i tre arbetslag om cirka 180 elever. Skolans olika enheter är sammankopplade med varandra och med skolans gemensamma lärmiljöer genom ett invändigt gångstråk. Tanken är att skolan ska kunna erbjuda lokaler för olika behov, både för gemensamma aktiviteter och arbetsro.*

Eva Nyström

Yttrande i granskning (aktbilaga 126)

Brf Framtid i Lund

Yttrande i granskning (aktbilaga 127 och 128)

Eva Nyström och Brf Framtid i Lund genom Eva Nyström ordförande, framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvärden.

- Jutahusens karaktär av låga kvarter med äldre bebyggelse förändras med detta nya jättekomples. Skolan samspelar möjligen med Gasverket men inte med Jutahusen.
- Svaneskolan upplevs som en del av kvarteret Jutahusen medan Polhemsskolan upplevs som en gräns. Vårt kvarter krymper.

Uppvuxna träd längs Svaneskolan kan inte snabbt ersättas av nyplantering. Det gröna infartsstråket mot Stadsparken förändras. *Se Grönska och utemiljö.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Synpunkter på Svaneskolans flytt till Parkskolan avseende avstånd till matsal och gymnastik, risk för trafikolyckor, otrygghet och mobbning, konsekvenser för elevernas lärande och föreningslivet samt engagemang hos föräldrar elever och lärare.
- Synpunkter på planområdets utbredning. Helheten försvinner när detaljplanen splittras.
- Synpunkter på val av lokalisering. Lerbäck hade gett eleverna större friyta. Rivning av Svaneskolan ger miljö- och klimatpåverkan, vilket bör räknas in i valet av lokalisering.
- Synpunkter på skolans storlek och dess konsekvenser för elevernas skolprestation och sociala situation.
- Synpunkter på pendlingens konsekvenser för lärande och engagemang.
- Synpunkter på den kapitalförstörelse det innebär att riva en skola för att bygga en ny som riskerar att utkonkurreras av friskolor.
- Synpunkter på att beslutet om ny skola på Svaneskolans tomt fattades av Kommunstyrelsen och inte av Kommunfullmäktige.

Endast ett möte har hållits och det var sent aviserat, besökt av få och vid en tidpunkt då svar inte kunde ges. *Se Dialog och information.*

I samrådsredogörelsen förs synpunkter samman under olika rubriker snarare än att svara på frågorna. (1)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Skolan tillsammans med övrig planerad förtätning leder till stillastående trafik, bristande framkomlighet, ökade luftföroreningar. Skolan bör förläggas till annan plats.
- Miljönämnden kräver modellering av luftkvaliteten. Att Stadsbyggnadskontoret tar lätt på detta är oansvarigt.
- Nya trafikmätningar och planer för att omdirigera trafiken bör redovisas och prövas i samråd och granskning.

Ökat buller kan inte som nu hänvisas till att ny bebyggelse på icke detaljplaneplanerat område ska kunna avhjälpa detta. (2)

En ny byggnad bör byggas i trä då stål, tegel och betong har stort klimatavtryck. (3)

Föreningslivet kommer sannolikt inte att klara de kostnader som en ny skola innebär. (4)

Vi ser en risk att våra kringliggande fastigheter förlorar i värde. (5)

En ny Översiktsplan bör upprättas som inbegriper planering för trafik, infrastruktur med bland annat skolor, "det goda boendet i innerstaden", klimat- och miljöhänsyn. Behovet av detta märks genom att Stadsbyggnadskontoret inte ens beaktar synpunkter som förs fram av kommunens egna nämnder (Stadsantikvarien och Miljönämnden). (6)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Den nya större skolan befaras förvärra situationen avseende rökning, langning och nedskräpning i närområdet.
- Liten friyta ökar risken för att närområdet används som gård.
- Många ungdomar på liten yta kommer att ge sociala konsekvenser för kringboende. Dessa bör utredas av stadsbyggnadskontoret.

Kommentar

1. *Många av de yttranden som har inkommit berör liknande eller samma frågor. Dessa har Stadsbyggnadskontoret valt att bemöta under ett antal tematiska rubriker. Syftet är dels att undvika upprepningar i granskningsutlåtandet, dels att kunna ge mer omfattande svar och en tydligare helhetsbild.*
2. *Eventuella framtida byggnader eller bullerskydd utanför planområdet är inte medräknade i bullerutredningen. Det kan dock konstateras att bullerskydd längs järnvägen skulle påverka bullersituationen positivt.*
3. *Byggnaden planeras ha tegelfasader. Trä är också möjligt enligt detaljplanen.*
4. *Hyressättning för föreningslivet ingår inte i detaljplaneprovningen.*
5. *Det är svårt att bedöma hur en bostads värde kommer att förändras över tid. En värdeminskning eller värdeökning uppstår i regel först när bostaden byter ägare och det kan vara många faktorer som påverkar: räntor, bostadsmarknaden i stort och, inte minst, den enskilda bostadens skick. Vad som också kan påverka prisnivån är hur tillgången på olika funktioner och service är tillgodosedd, däribland skolor.*
6. *I en detaljplan vägs olika intressen mot varandra. Det är oftast inte möjligt att tillmötesgå alla, ibland motstående, synpunkter och önskemål från nämnder, remissinstanser, kringboende med flera. Att planförslaget inte ändras enligt allas önskemål innebär därmed inte att synpunkterna inte har beaktats.*

Sven Jönsson, Marie Smedberg Jönsson, Ulf Frank och Eva Lindstedt

Yttrande i samråd (aktbilaga 53)

Sven Jönsson, Marie Smedberg Jönsson, Ulf Frank och Eva Lindstedt framför följande i skrivelse:

Olämpligheten att uppföra en gymnasieskola inom rubricerade fastigheter är enligt vår uppfattning följande:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Luftföroreningarna kommer att öka.
- Nytt garage på Gasverksgatan, utvecklingen av Lund C, nya bostäder i närområdet kommer att ge ökad trafik.
- Bilar som stannar och släpper av elever eller släpper fram gångtrafikanter och cyklister på övergångsställen ökar koncentrationen av skadliga partiklar i luften.
- Friskluftsintagen är placerade mot Trollebergsvägen och Svanevägen. Luftföroreningar sugts rakt in i lägenheterna.
- PAH simulering behövs på Svanevägen mellan järnvägen och Trollebergsvägen samt på Trollebergsvägen mellan järnvägen och rondellen vid Polhemsskolan. Olika vindförhållanden och lufttemperaturer måste beaktas. Kommunen bör upprätta förslag till åtgärder som skall godkännas av de boende inom kv Gasverket och Jutahusen. Efter godkännande utför och bekostar kommunen de åtgärder som krävs baserat på PAH simuleringen.

Kommunen bör genomföra och bekosta de åtgärder som krävs för att Gasverket inte skall bli ett genompasseringsområde för skoleleverna.
(1)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Kommunen bör genomföra och bekosta de åtgärder som krävs för att kvarteret inte skall bli skolelevernas rökruta och lunchplats med därav följande nedskräpning.
- Liten friyta gör att Brf Gasverkets privata fastighet samt gatorna inom Jutahusen kommer att fungera som utökad skolgård.

Varför ingår inte delen av nuvarande Svaneskolans tomt närmast järnvägen i planförslaget? *Se Beslut och utredningar utanför detaljplan.*

Det måste göras en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken då planförslaget orsakar ökade luftföroreningar. (2)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Skolbyggnad.

- Redovisa skolbyggnadens skuggeffekter på byggnaderna inom kv Gasverket, över året. Vidtag ändringar så att

sol/ljusförhållandena inom lägenheterna inom Brf. Gasverket ej ändras i förhållande till dagsläget.

- I planbestämmelserna finns inte angivet någon byggnadshöjd, ej heller någon nockhöjd/högsta byggnadshöjd och inte heller något tal för eventuell taklutning.
- I planbeskrivningen anges att skolan (exklusive eller inklusive fläktrum?) blir lika hög som 5-våningshusen inom kv Gasverket. Vilket 5-våningshus åsyftas. Alla 5-våningshusen ligger inte på samma plushöjd.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvärden.

- Skolan anpassas inte i skala till bebyggelsen i omkringliggande kvarter. Minimal tomt tycks vara styrande.
- En bevarandeplan innebär väl inte enbart att bevara befintliga byggnader utan även den sociala miljön inom området.

Med hänvisning till ovan hemställer vi att arbetet med rubricerade plan avbryts och att Svaneskolan bevaras i sin nuvarande storlek och omfattning.

Kommentar

1. *I gällande detaljplan för kv Gasverket regleras att stråket genom kvarteret ska vara tillgängligt för allmän gångtrafik.*
2. *Stadsbyggnadskontoret bedömer att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL. Behovet av miljöhänsyn vid genomförandet av detaljplanen belyses därför inte i en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken.*

Sven Jönsson

Yttrande i granskning (aktbilaga 110)

Sven Jönsson framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Skolbyggnad.

- Högsta totalhöjd bör regleras i stället för högsta byggnadshöjd. Nuvarande reglering medger fläktrum på taket som kan påverka upplevelsen av den byggda miljön, utsikt och skuggning. Ingen solstudie har redovisats för byggnader med fläktrum.
- Dagsljus och solljus i bostaden är viktigt. Inom kv Gasverket bor många äldre personer som använder sina inglasade balkonger under vår och höst. Flera av dessa balkonger kommer att skuggas av skolbyggnaden.
- Ur PBL: Vid förtättnings- och kompletteringsbebyggelse kan nya byggnader påverka ljusförhållandena för befintliga byggnader. Detta är något som bör beaktas redan vid planläggningen. Man kan då behöva pröva om den planerade byggnaden får en sådan

påverkan på den befintliga bebyggelsen att det utgör en betydande olägenhet för omgivningen.

- Med hänvisning till ovanstående hemställer jag att byggnadernas totalhöjd begränsas till en höjd som inte påverkar ljus- och solförhållandena inom bostäderna inom kv Gasverket.

Planområdet ligger enligt Översiktsplanen inom område för förtätning. Detta innebär väl inte att man kan bygga något som i skala och för övrigt inte tar någon hänsyn till bebyggelse inom och i angränsande kvarter? *Se Kulturmiljö.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Ska politikerna avgöra om det behövs en luftkvalitetssimulering?
- Jämförelsen med resultat från genomförda mätningar på Spolegatan är inte relevant. På Spolegatan passerar 6400 bilar per dygn. Gatorna vid skolan har mer trafik och trafiken står ofta stilla då Polhemsskolans elever ska korsa gatan.
- Luftsituationen leder redan idag till att ventilationsanläggningens filter måste bytas ofta och att nyputsade fönster blir smutsiga redan efter ett par veckor. Konsekvenserna för luftkvaliteten när skolan och andra planerade projekt uppförs måste utredas.

Skolans entréers placering i förhållande till tågstation och busshållplatser kommer att leda till att fler rör sig genom kv Gasverket. Det är inte servitutsvägen i öster som kommer att användas i första hand. Att kommunen köper denna mark gör därmed ingen skillnad. *Se Upplevd trygghet.*

Stadsbyggnadskontoret föreslår att ökad nedskräpning, från exempelvis elever som röker, kan lösas med mer frekvent renhållning. Detta är inte något som stadsbyggnadskontoret råder över eller kan styra i detaljplan. Problemen uppstår av en etableringsplats som är fel vald. (1)

Friytan blir mellan 3,7 och 5,3 kvadratmeter per elev. Boverkets rekommendation är 15 kvadratmeter per elev. (2)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- En lokalisering vid Lerbäcksskolan hade varit lika bra kommunikationsmässigt och hade med enkla åtgärder inte behövt förorsaka stillestånd i biltrafiken på grund av elever som korsar gator.
- Att riva Svaneskolan, efter nyligen utförda underhållsarbeten, är en oacceptabel kapitalförstörelse.

Kommentar

- 1. Mer frekvent renhållning kan inte styras i detaljplan. Det är en möjlig åtgärd om problem uppstår. Nedskräpning kan uppstå även vid annan placering av skolan.*
- 2. Boverkets rekommendationer för grundskola är 30 kvm friyta per elev. För gymnasieskola anger Boverket endast att friyta ska finnas. I tävlingsprogrammet för gymnasieskolan angavs att skolomtens yta skulle vara minst 3000 kvadratmeter och sammanhängande. Detta uppfylls i förslaget och regleras genom planbestämmelse om minst 3500 kvadratmeter friyta med icke hårdgjord mark.*

Maria Müller

Yttrande i samråd (aktbilaga 56)

Maria Müller motsätter sig att Svaneskolan rivs och menar att 4500 elever inom området dagtid är att förgöra ett helt område.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Ska skolpengen och studieplatser för utifrån kommande elever prioriteras mer än de boende och våra egna högstadiel elever?
- Gymnasieskolan bör placeras på annan tomt.

Svanegatan skrivs som Svanevägen i hela planbeskrivningen och på vissa ställen skrivs Møllegatan som Møllevägen. Den södra ingången till Hedda Anderssons gymnasium (HAG) beskrivs som om den ligger vid stadsparken vilket den inte gör. (1)

Det nämns en siffra på 4000 elever i området men den är lågt beräknad eftersom det redan går 2400 elever på Polhemsskolan och HAG beräknas till 2160 elever när det står klart. Då har inte Jensens gymnasium räknats med. (2)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Elevers resvanor har uppskattats genom att tillfråga endast 100 elever på Polhem.
- Trollebergsrondellen har redan idag för låg kapacitet.
- Hur många bostäder ska byggas öster om skolan? Är den biltrafiken med i beräkningarna?
- Det krävs en väl genomförd trafikanalys när ca 4500 fler än idag ska ta sig till och från arbete och skola.
- Sophämtning och varutransport planeras med infart från Møllegatan vilket kommer att öka trafiken.

Med tanke på det stök, skrik och häng på Möllegatan och Kanikgatan från de 180 elever som går på HAG idag kommer 2160 elever ta över gatorna runt den planerade gymnasieskolan i Jutahusen. *Se Upplevd trygghet.*

Högstadiееleverna bör inte flyttas till Parkskolan med närhet till järnvägen och varken skolgård, idrottshall eller matsal. *Se Parkskolan.*

Svaneskolan är historiskt värdefull, ändå beviljas rivningslov. Detta måste omprövas. *Se Kulturvärden.*

Kommentar

- 1. Svanegatan byter namn till Svanevägen efter viadukten under spåren. Längs Svaneskolan heter den Svanevägen. Möllevägen har ändrats till Möllegatan. Den södra entrén beskrivs nu som riktad mot Stadsparken.*
- 2. Polhemsskolan har cirka 2400 elever och Jensen Gymnasiet cirka 200. Tillsammans med Hedda Anderssongymnasiets 2160 elever blir det 4760 elever. Antalet elever har ändrats i planbeskrivningen.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 113)

Maria Müller framför följande i skrivelse:

För att detaljplanens lämplighet ska kunna prövas saknas fortfarande flera svar och konsekvensanalyser.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Trafikprognosen ifrågasätts.
- Det finns risk för ökad trafik i området på grund av transporter till skolan.
- Möjlighet till samverkansparkering är inte utredd.

Parkeringshuset med 600 bilplatser och planerade bostäder öster om planområdet ingår inte i prognosen. (1)

Om ljudabsorberande fasadmateriel kan minska bullerreflektion till kv Kvarnvinge 9 bör detta användas. (2)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Tomten öster om planområdet bör inte bebyggas med en hög idrottshall.
- Tre nya gymnasieskolor har beviljats tillstånd under hösten 2018. Utredning behövs om behovet av en så stor skola som Hedda Anderssongymnasiet.
- Stadens gymnasieskolor borde vara mer utspridda.

- För att kunna ta ställning till detaljplanen bör först medborgarnas frågor om Parkskolan besvaras.
- Det finns risk att Lunds kommun redan nu måste planera för ett nytt högstadium, samtidigt som man just har beslutat om att riva ett befintligt.
- Politikerna borde samarbeta med kringliggande kommuner så att det kan byggas gymnasieskolor i hemkommunerna.

Skolbyggnaderna skuggar de nedre våningarna inom kvarteret Gasverket, husen längs Möllegatan och Svanevägen. (3)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Elever kommer att gena genom kvarteret Gasverket på väg till skolan.
- Drogförsäljningen ökar bland gymnasieelever. Både drogförsäljning och rökning kommer att öka på gatorna i Jutahusen.

Kommunen tar mest hänsyn till att det snabbt ska uppföras en ny gymnasieskola. Det görs avkall på den oro som boende och föräldrar har tagit upp. *Se Dialog och information.*

VA Syd påpekar att det bör säkerställas att flöden från planområdet inte kommer att orsaka problem söder om Möllegatan. Krav på skyfallsåtgärder föreslås men avslås av Stadsbyggnadskontoret. Detta måste utredas ordentligt. (4)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Parkskolan.

- Bygglov för om- och tillbyggnad av Parkskolan bör prioriteras före detaljplan för Hedda Anderssongymnasiet. Vart ska eleverna ta vägen om detaljplan och bygglov inte går igenom?

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Dialog och information.

- Det informationsmöte som hölls 2017-11-07 var dåligt utlyst och informationen var knapphändig. Vi hänvisades till samrådsskedet men då hade planeringen av bygget kommit så långt att dialog redan var förgäves.
- Detaljplanen har fokus på att eleverna ska få bästa tänkbara studiemiljö, men för de boende runtomkring avfärdar man kritik avseende trafiksituation och för många gymnasieskolor i samma område med otillräckliga utredningar och att det inte är byggnadsnämndens ansvar.

Kommentar

- 1. Parkeringshuset ingår i prognosen. Planerna för intilliggande tomt i öster är enligt stadsbyggnadskontoret i ett alltför tidigt och osäkert skede för att ingå i prognosen.*
- 2. Ett mindre reflekterande fasadmaterial på skolans södra fasad kan möjligen göra att ljudet blir diffusare (och därmed möjligen mindre störande) men det bedöms ge fortsatt samma ljudnivå på motsatt sida gata. Stadsbyggnadskontoret bedömer inte detta som tillräcklig grund för att reglera ett avvikande material på byggnadens sydfasad.*
- 3. De nedre våningarna inom kv Gasverket skuggas vid vissa tider. Husen längs Möllegatan ligger söder om skoltomten och skuggas därför inte. Se även Skolbyggnad.*
- 4. Efter VA Syds yttrande i samrådet har dagvatten- och skyfallsfrågan utretts vidare i samarbete med VA Syd. VA Syd har i senare yttrande meddelat att de inte har något att erinra mot planförslaget.*

Birgitta Bennet

Yttrande i samråd (aktbilaga 57)

Birgitta Bennet framför följande i skrivelse:

Parkskolan har mindre friyta och ingen tillgång till vare sig matsal, idrottshall eller egen aula. Det innebär en betydande försämring. *Se Parkskolan.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- De sociala konsekvenserna av 4000 ungdomar i området måste utredas innan skolan kan byggas.
- Rökning och ökad nedskräpning kommer att bli ett stort problem för alla som bor runt skolan.

Jan-Christer Berggren

Yttrande i samråd (aktbilaga 58)

Jan-Christer Berggren framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Matleveranser stör redan idag, med en större skola blir det värre.
- Biltrafiken på morgnar är kaotisk vid Rådmansgatans mynning på Trollebergsvägen. Eftersom antalet lämnande fordon ökar, och dessa kan välja att lämna på Möllegatan istället för Svanevägen så ökar trafiken i Jutahuskvarteret.

4000 elever inom ett område kommer att skapa problem. Jutahusen kommer att bli ett skolområde. *Se Upplevd trygghet.*

Skolan riskerar att sänka värdet på omkringliggande bostäder.(1)

Kommentar

- 1. Det är svårt att bedöma hur en bostads värde kommer att förändras över tid. En värdeminskning eller värdeökning uppstår i regel först när bostaden byter ägare och det kan vara många faktorer som påverkar: räntor, bostadsmarknaden i stort och, inte minst, den enskilda bostadens skick. Vad som också kan påverka prisnivån är hur tillgången på olika funktioner och service är tillgodosedd, däribland skolor.*

Lars Svensson och Cecilia Herdenberg

Yttrande i samråd (aktbilaga 59)

Brf Mjölaren

Yttrande i samråd (aktbilaga 70)

Lars Svensson och Cecilia Herdenberg och Brf Mjölaren genom Cecilia Zabala kassör och Lasse Nilsson styrelseledamot framför följande i skrivelse:

Olämpligheten att uppföra en gymnasieskola inom rubricerade fastigheter är enligt vår uppfattning följande:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Luftföroreningarna kommer att öka.
- Bilar som stannar och släpper av elever eller släpper fram gångtrafikanter och cyklister på övergångsställen ökar koncentrationen av skadliga partiklar i luften.
- Friskluftsintagen är placerade mot Trollebergsvägen och Svanevägen. Luftföroreningar sugts rakt in i lägenheterna.
- PAH simulering behövs på Svanevägen mellan järnvägen och Trollebergsvägen samt på Trollebergsvägen mellan järnvägen och rondellen vid Polhemsskolan. Olika vindförhållanden och lufttemperaturer måste beaktas. Kommunen bör upprätta förslag till åtgärder som skall godkännas av de boende inom kv Gasverket och Jutahusen. Efter godkännande utför och bekostar kommunen de åtgärder som krävs baserat på PAH simuleringen.
- Genomför en trafikutredning som tar hänsyn till dagsaktuella siffror under de tider på dygnet då kaos råder och dimman ligger tät. Lägg sedan till redan planerade projekts inverkan på trafiken.

Syftet är att pröva lämpligheten att uppföra en gymnasieskola för 2160 gymnasieelever. Var prövas lämpligheten för de verksamheter som idag bedrivs på Pastor Svane 1 och Väster 1:7? (1)

Lämpligheten för flytt av Svaneskolans grundskoleverksamhet till parkskolans bör utredas. *Se Parkskolan.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Liten friyta gör att Brf Gasverkets privata fastighet samt gatorna inom Jutahusen kommer att fungera som utökad skolgård.
- Rökning och nedskräpning i bostadsområdet ökar.

Det bör göras en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken då planförslaget orsakar ökade luftföroreningar. (2)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvärden.

- Skolan anpassas inte i skala till bebyggelsen i omkringliggande kvarter. Minimal tomt tycks vara styrande.
- En bevarandeplan innebär väl inte enbart att bevara befintliga byggnader utan även den sociala miljön inom området.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Varför ingår inte delen av nuvarande Svaneskolans tomt närmast järnvägen i planförslaget?
- Pröva lämpligheten för Svaneskolan och övriga verksamheters nya placeringar.
- Genomför en prövning av lämplighet att uppföra en gymnasieskola på Parkskolan.

Med hänvisning till ovan hemställer vi att arbetet med rubricerade plan avbryts och att Svaneskolan bevaras i sin nuvarande storlek och omfattning.

Kommentar

1. *Lämpligheten för dagens verksamhet på Svaneskolan har prövats tidigare i detaljplan och bygglov. Det ingår inte i aktuell detaljplan.*
2. *Stadsbyggnadskontoret bedömer att planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap 11–18 §§ miljöbalken och i 4 kap 34 § PBL. Behovet av miljöhänsyn vid genomförandet av detaljplanen belyses därför inte i en miljöbedömning enligt 6 kap miljöbalken.*

Utöver synpunkter ovan, som är lika i aktbilaga 59 och 70, framför Lars Svensson och Cecilia Herdenberg (aktbilaga 59) även följande synpunkter på solförhållanden och byggnaders höjd.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Skolbyggnad.

- Solstudien redovisar endast solförhållanden i mars respektive juni, inte för tiden mellan september och mars då solen är en av de viktigaste faktorerna för de boendes miljö och välbefinnande. Husen mot Svanevägen skuggas sannolikt.
- I Planbestämmelserna finns inte angivet någon byggnadshöjd, ej heller någon nockhöjd/högsta byggnadshöjd och inte heller något tal för eventuell taklutning.
- I planbeskrivningen anges att skolan (exklusive eller inklusive fläktrum?) blir lika hög som 5-våningshusen inom kv Gasverket. Vilket 5-våningshus åsyftas. Alla 5-våningshusen ligger inte på samma plushöjd.

Yttrande i granskning (aktbilaga 129)

Lars Svensson och Cecilia Herdenberg har inkommit med samma yttrande som i samrådet med tillägget att "Malmö stad satsar på sina grundskoleelever med idrottsinriktning genom att bygga en helt ny skola med idrottshall och plats för publik. I Lund lägger vi ner och avvecklar."

Kommentar

1. *Hedda Anderssongymnasiets lokaler kommer att anpassas för teknik-samhälls- och ekonomiprogram.*

Sigrid Freise-Cederquist

Yttrande i samråd (aktbilaga 60)

Sigrid Freise-Cederquist framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Tomtutredningen "En Ny Gymnasieskola i Lund" (2016-01-18).
- "Upphandlingsdokument för byggtreprenad avseende Hedda A. Gymnasiet" (Dm 2017/0333).
- Ifrågasätter det resurssmarta i att förstöra en existerande gynnsam skolmiljö med etablerad vegetation och dessutom tränga in bostäder på tomten.

Det är oansvarigt att lägga en ny skola med flera tusen ungdomar i närheten av järnvägen, utan att lösa miljö- och säkerhetsproblemen med godstrafiken. (1)

Kommentar

1. *Planområdet ligger som närmst ca 120 meter från Södra Stambanan som är rekommenderad färdväg för farligt gods. Planområdet ligger därmed utanför det uppmärksamhetsavstånd (50 meter) som anges i "Bebyggelseplanering och farligt gods –*

Strategi för bebyggelseplanering intill rekommenderade färdvägar för transport av farligt gods, antagen av byggnadsnämnden 2015-11-19". De rekommenderade skyddsavstånd som redovisas i denna rapport har tagits fram med en fördjupad riskbedömning och kan således användas vid utformning av planer utan att det finns behov av ytterligare riskanalyser. Planbeskrivningen har kompletterats med uppgift om uppmärksamhetsavståndet 50 meter.

Yttrande i granskning (aktbilaga 125)

Sigrid Freise-Cederquist framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Många av inlämnade synpunkterna i samrådet finns inte med i samrådsredogörelsen. Gäller detta även andras inlägg till samrådet? De obesvarade frågorna, stadsbyggnadsnämndens egna bedömningar och de oklarheter som finns kring själva planeringsprocessen medför att jag yrkar för att detaljplanen inte antas. *Se även Dialog och information.*
- SWOT-analysen för valet av tomt för Hedda beskriver inte de risker och problem som tomtvalet medför. En ärlig SWOT-analys, med invändningar och argument från de som påverkas, bör ligga till grund för den vidare planeringen.
- Synpunkter på nuvarande Svaneskolans flytt till Parkskolan.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Kulturvärden.

- Beslut om rivning av Svaneskolan innan samrådsprocessen för detaljplanen har slutförts.
- Beslut om rivning av Svaneskolan trots dess kulturhistoriska värde.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Negativa konsekvenser av många gymnasieelever på ett litet område, exempelvis avseende drogmissbruk och försäljning, trakasserier och kränkningar, segregering av ungdomar istället för variation i stadsmiljön.
- Rökning och nedskräpning utanför skolområdet ökar. Särskilt rökkänsliga grupper (barn, gravida, gamla och allergiker) påverkas då alla vägar till kvarteret går förbi gymnasieskolor.

Vad innebär det konkret att "Stadsparkens stora offentliga parkrum kommer att kompletteras med skolgårdens lummiga minipark"? (1)

Bostäder eller idrottshallar sydost om skolan bör inte byggas. Förtätning och ökad trafik ökar behovet av grönområden och ekosystemtjänster. Hur mycket kan Stadsparken kompensera? (2)

Hur kommer ventilationen av byggnaderna att ske? Redan nu är ljudnivån från fläktarna på bollhuset ett problem. (3)

Översvämningskarteringen är inte korrekt, vatten blir stående vid Möllegatan vid skyfall. (4)

"Anlagda bränder är tyvärr vanligt förekommande vid skolor/förskolor. Räddningsvägarna för brandfordon säkras i detaljplanen. Skolan kommer att ha sprinklers." Är detta verkligen den säkerhets- och trygghetsanalys som Stadsbyggnadskontoret gör? (5)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Dialog och information.

Det saknas en ärlig diskussion om de irreversibla effekter som detaljplanen kommer att medföra. Även om planerarna snabbt vill få igenom projektet, måste dokumenten reflektera och ta hänsyn till de invändningar som gjorts. Även om det innebär att detaljplanen avslås.

Kommentar

- 1. Planerad utemiljö redovisas på illustrationskartan. Se även Grönska och utemiljö.*
- 2. Kvarteret sydost om skolan hanteras inte i aktuell detaljplan. Tomten ägs av kommunen och kommer i en framtida detaljplaneläggning att inventeras avseende grönska och naturvärden. Där man inte fullt ut lyckas bevara värdefull grönska kommer kompensationsåtgärder att föreslås. Aktuellt detaljplaneområde hanteras på samma sätt. Området ingår enligt Lunds Översiktsplan i ett grönt huvudstråk. Se även Grönska och utemiljö.*
- 3. Fläktarna kommer att stå inomhus i ljudisolerade fläktrum. Det kommer att finnas ljuddämpare på intag och avluft. Gällande regelverk kommer att följas. (Besked från Serviceförvaltningen)*
- 4. Möllegatan lutar mot sydost och avslutas i en vändplats där vatten kan bli stående. Enligt skyfallskarteringen rör det sig om 0,1-0,3 m vid skyfall (100-årsregn). I detaljplanen ska säkerställas att den inom detaljplanen planerade bebyggelsen klarar skyfall och att skyfallssituationen inte förvärras i området. Genomförandet av detaljplanen bedöms inte förvärra dagens skyfallssituation. Stadsbyggnadskontoret har vidarebefordrat synpunkten till VA Syd som ansvarar för dagvattenledningarna. Ansvaret för drift och underhåll av gatubrunnar vilar på kommunen.*
- 5. Ett sätt att förhindra bränder och annan skadegörelse är att, som i aktuell plan, placera skolgården så att den är väl synlig från gata och*

omgivande byggnader, och att utforma gården utan dolda platser. Se även Upplevd trygghet.

Hanna Palm Johansson

Yttrande i samråd (aktbilaga 66)

Hanna Palm Johansson framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Dialog och information.

- Kommunen har bjudit in till ett, tidigt, informationsmöte för allmänheten. Under mötet gavs inte tillfredställande svar och frågor följdes inte upp efter mötet. Ett uppföljande informationsmöte borde ha hållits.
- Det har inte hållits något samrådsmöte där medborgare kan diskutera planförslaget med planavdelning och politiker. Planen berör många människor. I längden leder en sådan här hantering till mindre förtroende för tjänstepersoner på kommunen, planavdelningen och politikerna som fattar beslut.

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- En tydlig presentation av lokalisering och olika alternativ som har utretts har inte presenterats i den nya detaljplanen.
- Finns det ett beslut inom kommunen, på politisk eller tjänstepersonsnivå, på att Hedda Andersson- gymnasiet ska placeras på Pastor Svane 1? Varför hänvisas det inte till det beslutet i så fall?
- Är det rimligt att Lund ska utarma de mindre grannkommunerna på gymnasieelever? Vad får det för konsekvenser för gymnasieskolorna i grannkommunerna?

Kvarteret Kvarnvingen och Jutahusen är idag ett lugnt bostadskvarter vilket är en av styrkorna med området. För de boende i området är det en önskad effekt med mer liv och rörelse i området. *Se Upplevd trygghet.*

Innan samrådet för planändringen ens är avslutat har skolan redan bytt namn till Hedda Andersson-gymnasiet, byggbodan har installerats på området och rivningslov för befintlig skola har upprättats. Det har även utlysts en arkitektävling och ett vinnande förslag har utsetts vad gäller utformningen av skolan. Ordningen i vilken saker och ting sker är inte helt logisk och känns lite bakvänd. Det är lätt att tro att någon instans har en baktanke som inte presenterats. (1)

Kommentar

1. *Det finns ett stort behov av gymnasieplatser i Lunds kommun. Tidplanen för detaljplan och byggnation är därför relativt kort, vilket förutsätter parallella processer. Se även Beslut och utredningar utanför detaljplan, avseende att Hedda Anderssongymnasiet redan har startat, och Kulturvärden, avseende rivningslov.*

Maria Sundqvist och Sven Björnsson

Yttrande i samråd (aktbilaga 67)

Maria Sundqvist och Sven Björnsson framför följande i skrivelse:

Olämpligheten att uppföra en gymnasieskola inom rubricerade fastigheter är enligt vår uppfattning följande:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Bilar som stannar och släpper av elever eller släpper fram gångtrafikanter och cyklister på övergångsställen ökar koncentrationen av skadliga partiklar i luften.
- Det måste utföras en mätning av trafik och luftförorening när den är som intensivast samt en riskbedömning.
- Det sker ofta incidenter vid infarten till Rådmansgatan och Trollebergsrondellen.
- Planerade projekt bör ingå i trafikberäkningarna.
- Friskluftsintagen är placerade mot Trollebergsvägen och Svanevägen. Luftföroreningar sugts rakt in i lägenheterna. Detta orsakas av planområdets läge och användning.

Placeringen av Svaneskolans elever i Parkskolans gamla lokaler eller är det lämpligare att Hedda Anderssons elever tar Parkskolan i anspråk. *Se Parkskolan.*

Syftet är att pröva lämpligheten att uppföra en gymnasieskola för 2160 gymnasieelever. Var prövas lämpligheten för de verksamheter som idag bedrivs på Pastor Svane 1 och Väster 1:7? (1)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Upplevd trygghet.

- Liten friyta gör att Brf Gasverkets privata fastighet samt gatorna inom Jutahusen kommer att fungera som utökad skolgård.
- Rökning och nedskräpning i bostadsområdet ökar.

Med hänvisning till ovan hemställer vi att arbetet med rubricerade plan avbryts och att Svaneskolan bevaras i sin nuvarande storlek och omfattning.

Kommentar

1. *Lämpligheten för dagens verksamhet på Svaneskolan har prövats tidigare i detaljplan och bygglov. Det ingår inte i aktuell detaljplan.*

Annika de Maré

Yttrande i samråd (aktbilaga 68)

Lena de Maré

Yttrande i samråd (aktbilaga 69)

Annika de Maré och Lena de Maré framför följande i skrivelse:

Svaneskolan bör bevaras. *Se Kulturvärden.*

Gymnasieskolan bör byggas på annan plats. *Se Beslut och utredningar utanför detaljplan.*

Eva Nyström

Yttrande i samråd (aktbilaga 71)

Eva Nyström framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Det saknas en översiktlig och helhetlig bild av beslutsprocessen avseende skolans lokalisering.
- I detaljplanen bör olika tomtalternativ utredas.
- Två mindre skolor skulle bättre spegla forskning om skolstorlekens betydelse för både resultat och trivsel.
- De hyror som antas komma att gälla i den nybyggda skolan riskerar att slå hårt mot föreningslivet i Lund. Varför förstöra något som fungerar?

Den parkmark som planeras mot Møllegatan och som kan nyttjas efter skoltid - är utöver risker för otrygghet - ändå inget tillskott för kvarteret. (1)

Det kommer att bli svårare för de boende att säga ifrån om oönskat beteende och nedskräpning i kvarteren när skolan blir större och eleverna fler. Större, mer repressiv kontroll kan komma att krävas. *Se Upplevd trygghet.*

Utöver redan anförda synpunkter, så vill jag hävda behov av förlängning av tid för samråd. (2)

Kommentarer

1. Stadsbyggnadskontoret menar att skolgårdens placering mot omkringliggande bostäder och Möllegatan med människor som passerar sannolikt minskar risken för otrygghet. Ambitionen och förhoppningen är att den gröna skolgården även ska bli ett positivt tillskott för de omkringboende.
2. Tiden för samråd har inte förlängts. Det ges möjlighet att yttra sig även i granskningskedet.

Per Hagelqvist och Carin Hagelqvist

Yttrande i samråd (aktbilaga 73)

Per Hagelqvist och Carin Hagelqvist framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Svaneskolan är välfungerande och nyrenoverad. Flytt till Parkskolan kräver kostsamma ombyggnader och ger eleverna en sämre miljö.
- Lerbäck är en bättre placering.

5000 elever på liten yta kan medföra sociala risker, exempelvis drogrelaterade problem. Är det tillräckligt utrett? *Se Upplevd trygghet.*

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Att ta sig ut från Rådmansgatan till Trollebergsvägen kan redan idag vara besvärligt i rusningstid.
- Ska skolans parkering lösas helt på Gasverkstomten? Målsättningen är att den nya skolans lokaler även skall utnyttjas kvällstid. De fåtal parkeringsplatser som finns för boende kommer att beläggas och boende blir utan. Parkering för fastighetens behov är inte löst.

Bristfällig kommunikation. Vi känner bara till ett informationsmöte för de kringboende om projektet. *Se Dialog och information.*

I aktuell plan presenteras pampiga byggnader och en vacker park som är öppen mot Möllegatan. Bilden från Sydsvenskan visar en helt annan verklighet. Bostadsfastigheter längs hela Möllegatan gör att den öppna parken mer blir en innergård för skolan. (1)

Vad vi kan se finns inga fördelar. Bara risker för negativa konsekvenser av att många fler skall verka och bo på samma yta som idag utan att tillgängligheten och gemensamma resurser förbättras.

Kommentar

1. *I detaljplaneförslaget ingår inga nya bostäder mot Möllegatan. Sydsvenskans bild är från den arkitekttävling som föregick detaljplanen.*

Börje Persson

Yttrande i samråd (aktbilaga 74)

Börje Persson framför följande i skrivelse:

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Beslut och utredningar utanför detaljplan.

- Svaneskolan är välkött och ändamålsenlig. Flytt till Parkskolan kräver kostsamma ombyggnader och ger eleverna en sämre miljö.
- På den aktuella tomten finns idag välködda ändamålsenliga byggnader för grundskolan. Rivning medför kostnader och att värden förloras.
- Pastor Svane 1 är av flera skäl fel placering av den nya gymnasieskolan det finns bättre och framför allt billigare alternativ för lundaborna.

Parkskolan är en sämre miljö för eleverna. *Se Parkskolan.*

5000 elever på liten yta kan medföra att droghandel ökar. *Se Upplevd trygghet.*

Svaneskolan är ritad av ett av Lunds mest kända arkitektkontor Hans Westmans Arkitektkontor. River man Svaneskolan kommer denna tidstypiska arkitektur att spolieras. *Se Kulturvärden.*

Yttrande i granskning (aktbilaga 130)

Börje Persson har inkommit med samma yttrande som i samrådet.

Allt i trä K/B samt Gitte Larsson och Henry Johansson

Yttrande i samråd (aktbilaga 75)

Allt i trä K/B, Gitte Larsson och Henry Johansson framför följande i skrivelse.

Detaljplanen saknar klarläggande om barnens och de boendes behov och livsmiljö. (1)

Synpunkter nedan bemöts under rubriken Trafik och luftkvalitet.

- Samrådsmötet den 6 november 2017 gav inga svar på trafiksituationen och föroreningsproblematiken, ej heller finns information i detaljplanen.

- Detaljplanen belyser ej järnvägstransporterna, riskerna med farligt gods, luftföroreningsituationen, trafiksituationen och bullerproblemen.
- Det är tänkt att barnen skall gå över Trollebergsvägen till idrottsplatsen. Den trafiksituation som redan råder i området gör det sannolikt att barn kommer att bli påkörda, skadade eller dödade.
- Det saknas utredning avseende trafikflöden och trafikvolym. De uppgifter som finns baseras på gamla mätningar.

Ett 40-tal friska och fullvuxna träd föreslås tas bort. Detta rimmar dåligt med Lunds stadsmiljöpolicy. *Se Grönska och utemiljö.*

Detaljplanen tar ej hänsyn till barnperspektivet. Parkskolan blir en försämring för eleverna och kräver ombyggnader. *Se Parkskolan.*

Vi vill påminna kommunen om att samtliga åtgärder (rivningar, trädfällningar, flytt av elever m.m.) som avses att göras innan detaljplan godkänts kommer inhibition att utkrävas och att ärendet i sin helhet kommer att överklagas.

Kommentar

1. *Under rubriken Sociala konsekvenser i planbeskrivningen återfinns beskrivning av Befolkning och service samt Barnperspektivet. Se även Upplevd trygghet.*

Anne de Laval Wipp och Patrik Wipp

Yttrande i granskning (aktbilaga 119)

Anne de Laval Wipp och Patrik Wipp framför följande i skrivelse:

I planbeskrivningen står det att de efterlevande kommer att tillfrågas om konstinstallationen Spectacolare ska modifieras och bli en del av den nya skolan eller inte, alternativt om den ska flyttas till en annan plats.

Undertecknade, som är efterlevande till konstnären John Wipp (1927-2005), har inte blivit tillfrågade om vår mening så som det står skrivet i Stadsbyggnadskontorets ovan citerade planbeskrivning. Vi finner detta ytterst anmärkningsvärt, eftersom vi som efterlevande till John Wipp ärvt den konstnärliga upphovsrätten till hans verk. Lunds kommun kan därför inte göra några ändringar av konstverket Spectacolare utan att tillfråga oss. Vi följde med stort intresse renoveringen av Svaneskolans aula med Spectacolare för cirka tio år sedan och ser det som självklart att kommunen nu gör sitt yttersta för att bevara detta unika konstverk, som säkert organiskt kan anpassas efter de förändrade krav som kan uppstå vid en ny renovering av lokalen. Om det inte skulle visa sig

möjligt att behålla Svaneskolans aula intakt, måste den nya aulan i så stor utsträckning som möjligt utformas och anpassas till Spectacolores ingående delar, så att helheten fortfarande kan ge ett intryck av att vara en del av naturens kretslopp och en stilla berättelse om var vi är satta att verka, i samklang med större krafter.

Kommentar

- 1. Lunds Konsthall har, efter granskningen av detaljplanen, inlett en dialog med Anne de Laval Wipp om hanteringen av konstverket Spectacolare.*

SAMLAD BEDÖMNING

Efter genomförd granskning har ett antal redaktionella ändringar gjorts. Ingen av dessa ändringar frångår detaljplanens huvuddrag i granskningsskedet eller påverkar tidigare gjorda avvägningar mellan enskilda och allmänna intressen. Den samlade bedömningen är att planens genomförande inte bedöms medföra någon olägenhet i den mening som avses i PBL kap 2 § 9.

Följande redaktionella ändringar har gjorts efter granskningen, mindre språkliga justeringar och förtydliganden i planbeskrivningen redovisas inte:

Plankarta:

- Bestämmelse a₁ har kompletterats med texten "för nybyggnad" (Sanering av förorenad mark ska utföras innan startbesked *för nybyggnad* ges) för att tydliggöra att startbesked för rivning kan ges före sanering.
- Bestämmelse n₂ (Friyta med minst 3500 kvadratmeter icke-hårdgjord mark ska anordnas inom skoltomten) har flyttats till skolgården.
- Egenskapsgräns direkt norr om det skyddade trädet (n₁) har roterats något efter önskemål från Serviceförvaltningen. Den totala byggrätten är densamma.

Planbeskrivning:

- I redovisningen av skolans skuggverkan har byggnadsvolymen kompletterats med teknikutrymmen på tak.
- Under Konsekvenser, Miljökvalitetsnormer beskrivs resultatet av genomförd skattning av luftkvaliteten runt planområdet.
- Under Konsekvenser, Trafikbuller beskrivs resultatet av kompletterad bullerutredning.

- Under Sociala konsekvenser har avsnittet *Konsekvenser för de närboende* lagts till.
- I slutet av planbeskrivningen har avsnittet *Sammanfattande avvägning* lagts till.

STADSBYGGNADSKONTORET I LUND

Ole Kasimir
Planchef

Ella Swahn
planarkitekt